

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostního managementu

Katedra krizového řízení

Krajská asistenční centra pomoci Ukrajině jako opěrný bod
systémové pomoci uprchlíkům

Diplomová práce

Regional Assistance Centers Help Ukraine as a Fulcrum for
Systemic Assistance to Refugees

Master thesis

VEDOUCÍ PRÁCE

Mgr. Lenka JAKUBCOVÁ, Ph.D

AUTOR PRÁCE

Bc. David MARTINEC

HOLEŠOV

2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Holešově, 1. března 2023

Bc. David Martinec

Poděkování

Děkuji Mgr. Lence Jakubcové, Ph.D., za vedení mé práce a věcné připomínky. Dále, plk. Ing. Zdeňku Otrusinovi a kpt. Ing. Pavlu Řezníčkovi za odborné poradenství a podklady. Nikol Jarošové a Barboře Mikeskové za cenné rady.

ANOTACE

Diplomová práce pojednává o uprchlické krizi, v souvislosti s válkou na Ukrajině. V teoretické části se zabývá legislativou souvisící s uprchlickou krizí a připraveností bezpečnostního systému České republiky na mimořádnou událost takového rozsahu. V diplomové práci je dále řešena problematika národního centra a krajských asistenčních center pomoci Ukrajině, tzv. KACPU, i opodstatnění jejich zřízení jako systémového řešení, které má pomoci tuto mimořádnou situaci zvládnout. V praktické části je obsaženo zřízení a fungování Krajského asistenčního centra pomoci Ukrajině ve Zlínském kraji. Cílem práce je zjištění, zda zřízení center, jako opěrných bodů systému pomoci uprchlíkům, má svůj smysl a jakou měrou se podílelo na řešení krize.

KLÍČOVÁ SLOVA

migrační vlna * pomoc Ukrajině * legislativní rámec pro uprchlickou krizi * činnosti krizových štábů * národní asistenční centrum pomoci Ukrajině * krajské asistenční centrum pomoci Ukrajině

ANNOTATION

The diploma thesis deals with the refugee crisis in connection with the war in Ukraine. The theoretical part deals with legislation related to the refugee crisis and the preparedness of the security system of the Czech Republic for an emergency of such magnitude. The diploma thesis also deals with the issue of the national center and regional assistance centers to Ukraine, the so-called KACPU, and the justification of their establishment as a systemic solution to help manage this extraordinary situation. The practical part includes the establishment and functioning of the Regional Assistance Centre for Assistance of Ukraine in the Zlín Region. The aim of the thesis is to find out whether the establishment of centres as support points of the system of assistance to refugees makes sense and to what extent it contributed to solving the crisis.

KEYWORDS

migration wave * help to Ukraine * legislation for refugee crisis * task force activities * National Assistance Center to help Ukraine * Regional Assistance Center to help Ukraine

OBSAH

ÚVOD.....	7
1 TEORETICKÁ ČÁST.....	8
1.1 Konflikt na Ukrajině	8
1.1.1 Uprchlická krize	9
1.2 Reakce České republiky	10
1.3 Postoj a činnost vlády ČR.....	11
1.3.1 Pomoc Ukrajině	11
1.4 Aplikace legislativního rámce na uprchlickou krizi	12
1.4.1 Normativní akty EU.....	12
1.4.2 Právní rámec ČR.....	13
1.5 Fungování bezpečnostního systému České republiky při uprchlické krizi	14
1.5.1 Činnosti krizových štábů.....	15
1.5.2 Vyhlášení nouzového stavu.....	16
1.5.3 Typový plán Migrační vlna velkého rozsahu.....	17
1.6 Systémová pomoc uprchlíkům na území ČR.....	18
1.6.1 Zřízení NACPU a KACPU	20
1.6.2 NACPU a KACPU jako opěrné body pomoci uprchlíkům	26
2 PRAKTICKÁ ČÁST.....	27
2.1 Zřízení KACPU Zlínského kraje.....	27
2.1.1 Materiální zabezpečení	32
2.1.2 Personální obsazení KACPU Zlínského kraje	33
2.1.3 Koordinace	34
2.1.4 Logistika	35
2.1.5 Ekonomické faktory	36

2.1.6	Režimy fungování KACPU ZLK.....	37
2.2	Činnost KACPU Zlínského kraje	39
2.2.1	Hasičský záchranný sbor.....	39
2.2.2	Krajský úřad	41
2.2.3	Odbor azylové a migrační politiky.....	42
2.2.4	Policie České republiky	43
2.2.5	SUZ a CPIC.....	44
2.2.6	Úřad práce.....	45
2.2.7	Zdravotní pojišťovny	46
2.2.8	Ostatní podílející se na činnosti KACPU	47
2.3	Vývoj KACPU do současnosti	48
2.4	Komparace KACPU.....	50
2.4.1	Statistiky uprchlíků v KACPU ZLK a vybraných krajů.....	50
2.4.2	Registrace nových žadatelů o vízum	51
2.4.3	Ubytování	54
2.4.4	Sumarizace	56
2.5	Dotazníkové šetření u pracovníků KACPU	58
2.6	Vyhodnocení role a činnosti KACPU při zvládnání uprchlické krize související s válkou na Ukrajině.....	62
2.6.1	Přínosy	63
2.6.2	Nedostatky	64
2.6.3	Návrhy a doporučení	65
ZÁVĚR.....		66
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY		67
SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ A TABULEK.....		72
SEZNAM ZKRATEK		74
SEZNAM PŘÍLOH		76

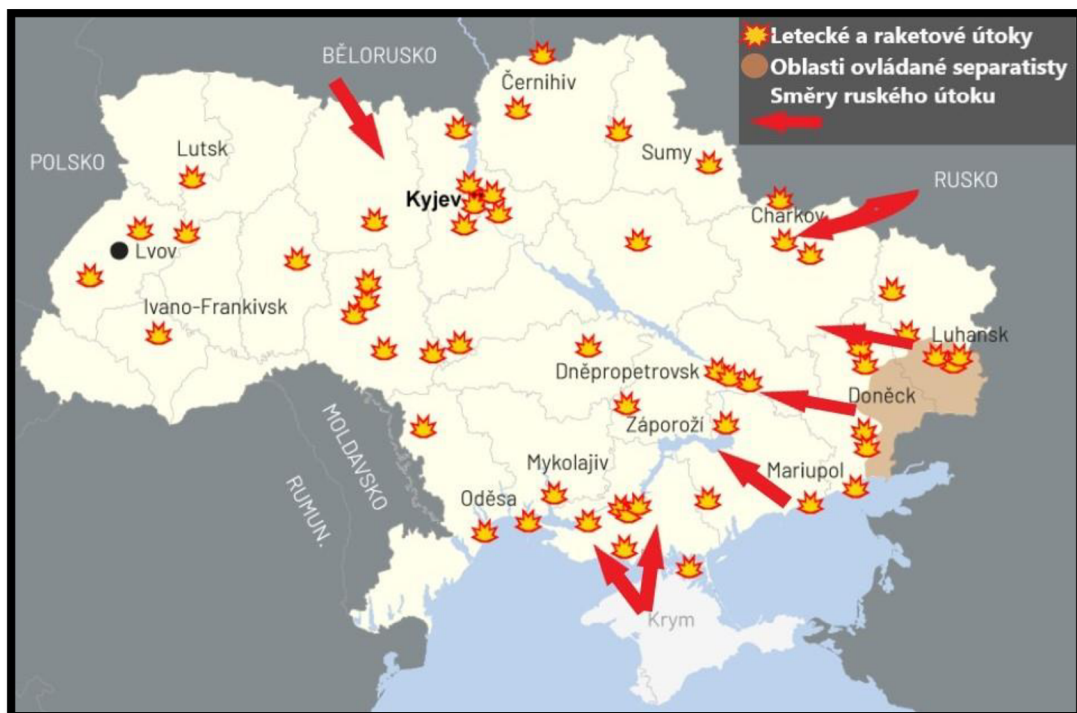
ÚVOD

Dne 24. února 2022 zaútočila vojska Ruské federace na sousední stát Ukrajinu. V důsledku této agrese, po zahájení pozemní invaze a raketových útocích na celém území Ukrajiny, opustily své domovy a daly se do pohybu směrem k hranicím Maďarska, Polska, Německa, Slovenska a České republiky statisíce uprchlíků. Diplomová práce úzce souvisí s osobními zkušenostmi a profesním zaměřením autora, jakožto příslušníka Hasičského záchranného sboru Zlínského kraje na oddělení krizového řízení a havarijního plánování. V rámci profese jezdí sloužit do Krajského asistenčního centra pomoci Ukrajině tzv. KACPU, kde se přímo podílí na pomoci při řešení této krize. Česká republika zvládá nápor uprchlíků díky stávajícím i nově zřizovaným právním předpisům a stanoveným plánům, které se orientují na problematiku uprchlíků. Na přechodnou dobu byl kvůli uprchlické krizi vyhlášen nouzový stav, který umožnil efektivnější koordinaci a technické řešení uprchlické krize. Díky zřízení Krajských asistenčních center pomoci Ukrajině funguje v rámci systémové pomoci, kterou Česká republika zřídila, na jednom místě centralizované komplexní vyřizování administrativních záležitostí pro příchozí uprchlíky, včetně poskytování nouzového ubytování. Tím je snižován tlak na jednotlivé instituce v rámci státní a veřejné správy, které se tomuto problému věnují. Cílem diplomové práce je posoudit a vyhodnotit roli krajských asistenčních center pomoci Ukrajině jakožto opěrného bodu systémové pomoci poskytované uprchlíkům v souvislosti s válkou na Ukrajině. K dosažení tohoto cíle bude zapotřebí zjistit, jakým způsobem byly centra zřízeny a jak fungují, čemuž se věnuje teoretická část práce. Praktická část se bude zabývat analýzou činnosti krajského asistenčního centra umístěného ve Zlínském kraji. Současně bude provedena komparace s asistenčními centry jiných krajů. Opodstatněnost zřízení krajských asistenčních center pomoci Ukrajině, jejich identifikaci jako opěrného bodu systémové pomoci uprchlíkům a limity budou zapracovány formou dotazníkového šetření.

1 TEORETICKÁ ČÁST

1.1 Konflikt na Ukrajině

Konflikt, agrese či válka na Ukrajině, ruskou stranou nazývána také „speciální vojenská operace“ na demilitarizaci a denacifikaci Ukrajiny (pro účely diplomové práce bude autor používat označení válka na Ukrajině), začala útokem ruských vojsk na celé území Ukrajiny. Již v listopadu 2021 začala vojska ruské federace shromažďovat své jednotky u Ukrajinských hranic. V lednu 2022 proběhlo velké cvičení ruských vojáků. V únoru od 10. 2. 2022 probíhalo podél bělorusko-ukrajinské hranice společné cvičení běloruských a ruských vojsk. 20. 2. 2022 měla ruská i běloruská vojska cvičení ukončit a vojáci i technika se stáhnout zpět do kasáren. Stalo se tak pouze z části. V průběhu několika předchozích měsíců Rusko přesunovalo k hranicím s Ukrajinou velké množství techniky a vojáků.

Obrázek č. 1. – Zobrazení Ruského útoku na území Ukrajiny ze dne 24. 2. 2022.

Zdroj: Aktuálně.cz (doplněno autorem)

I přes neustálé dementování zpráv ze strany čelních představitelů Ruska o chystané invazi, začal dne 24. 2. 2022 kolem 5:00 vojenský útok téměř po celé Ukrajině (viz obrázek č. 1). Přes ujišťování ruských představitelů, že útoky směřují výhradně na vojenskou infrastrukturu Ukrajiny, byly útoky vedeny také na obydlená města a další civilní cíle. Dle očekávání se velké množství obyvatel Ukrajiny snažilo (a ještě snaží), uprchnout před ruskými vojsky, nebo před neustálým odstřelováním ukrajinských měst a obcí.

1.1.1 Uprchlíká krize

V důsledku těchto útoků se následně z celého území Ukrajiny rozhodly statisíce lidí a posléze miliony, ze strachu před blížícími ruskými vojsky a opakovanými raketovými a leteckými útoky opustit své domovy a zamířily na západ Ukrajiny k moldavským, slovenským, polským a maďarským hranicím. Zmíněné země byli pro některé uprchlíky zemí cílovou, pro další byly pouze zemí tranzitní. Důvodů těchto rozhodnutí bylo několik, pomoc uprchlíkům v daném státě, přítomnost jejich rodin, kteří v dané zemi žijí či pracují, nebo jazyková bariéra. Hraniční přechody nebyly na takový nápor uprchlíků připravené a tím vznikaly desítky kilometrů dlouhé kolony aut i uprchlíků mířící do bezpečí autobusy, které je přivázely k hranicím, odtud pak pokračovali mnozí přes hraniční přechody pěšky.

Jednou z hlavních cílových zemí vedle např. Německa či Polska byla a je i nadále Česká republika. Přestože neznali uprchlíci přesná kritéria pro poskytnutí pomoci, mnozí uprchlíci směřovali právě do České republiky. Hlavní důvody příchodu uprchlíků do České republiky je, že jejich rodinní příslušníci zde pracovali a pracují a mají zde již vybudované sociální zázemí (např. v roce 2020 pracovalo na území České republiky dle registrací na úřadu práce 159 428¹ osob s ukrajinským státním občanstvím). Dalším důvodem volby České republiky (dále jen ČR) jako cílové země jsou rodiny či příbuzní, nebo známí uprchlíků, kteří zde žijí dlouhodobě a mají v ČR již vybudované sociální, společenské a pracovní zázemí. Pro představu od vypuknutí války na Ukrajině

¹ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD [online]. [cit. 2023-01-27]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-v-cesku-pracujicich-cizincu-loni-vzrostl>

na konci února 2022 do 4. dubna 2022 získalo dočasnou ochranu v České republice 259 607² uprchlíků z Ukrajiny

Obrázek č. 2 – Ukrajinci uprchlíci v blízkosti Ukrajinsko – Slovenského přechodu Užhorod - Vyšné Nemecké, čekají na autobusy pro převoz na slovenskou stranu hranice. Zdroj: ČTK³

1.2 Reakce České republiky

Reakce České republiky na válku na Ukrajině jednotně koresponduje s reakcí a postojem Evropské unie. Nejlépe vystihuje postoj Evropské unie (dále jen EU) následující zpráva - „Evropská unie důrazně odsuzuje nevyprovokovanou a neodůvodněnou vojenskou agresi Ruska vůči Ukrajině a protiprávní anexi Kyjevské, Doněcké, Luhanské, Záporožské a Chersonské oblasti. Odsuzuje i zapojení Běloruska do vojenské agrese

² *MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. [cit. 2023-01-27]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ministerstvo-vnitra-vypracuje-strategicky-plan-zvladani-migrace-soucasnou-situaci-bude-resit-v-horizontu-pristich-mesicu.aspx>

³ *ČESKÁ TISKOVÁ KANCELÁŘ* [online]. [cit. 2023-02-20]. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/ukrajinska-ministryne-doporucila-uprchlikum-radeji-prezimovat-v-cizine/2276483>

*Ruska*⁴. Zároveň byly rozšířeny sankce vůči Rusku a EU poskytovala, a i dále poskytuje Ukrajině humanitární, politickou, finanční a vojenskou podporu. *EU se dále zavázala, že bude i nadále projevovat solidaritu a poskytovat pomoc a podporu uprchlíkům, jež z Ukrajiny vyhnala válka, a zemím, které jim poskytují útočiště*⁵.

1.3 Postoj a činnost vlády ČR

Jak bylo uvedeno v kapitole 1.2 vláda České republiky se jednoznačně stejně jako všechny státy Evropské unie postavila na stranu napadené Ukrajiny a začala poskytovat pomoc Ukrajině v mnoha směrech.

1.3.1 Pomoc Ukrajině

Vláda České republiky se již od začátku invaze podílí na pomoci Ukrajině jako člen Evropské Unie v rámci její působnosti. Současně se aktivně zapojila do rozsáhlé pomoci jako samostatný stát. Spektrum české pomoci se nezaměřuje jen na některé segmenty, ale má velmi široký záběr. Jedná se o vojenskou pomoc v rámci dodávek zbraní, zbraňových systémů a nábojů různých typů pro zvýšení schopnosti obrany ukrajinské armády v hodnotě stovek milionů korun. Další formou pomoci jsou finanční prostředky, které vláda poskytla formou darů, poslední v hodnotě 50 milionů korun byla schválena v prosinci roku 2022⁶, další finanční prostředky jsou získávány pomocí sbírek. Významnou složkou je humanitární pomoc, vyznačující se poskytováním zdravotnických potřeb, oblečení, potravin aj., do které je zapojeno mnoho vládních, nevládních, soukromých či právnických osob i neziskových organizací. Humanitární pomoc směřuje na území Ukrajiny, do zasažených oblastí i pro uprchlíky, kteří se snaží před válkou uniknout do bezpečí jiných zemí. Zásadní formou pomoci je poskytnutí útočiště a zázemí formou dočasné ochrany na území České republiky osobám prchajícím

⁴EVROPSKÁ RADA, RADA EVROPSKÉ UNIE [online]. [cit. 2023-01-27]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/eu-response-ukraine-invasion/#invasion>

⁵EVROPSKÁ RADA, RADA EVROPSKÉ UNIE [online]. [cit. 2023-01-27]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/eu-response-ukraine-invasion/#invasion>

⁶MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ [online]. [cit. 2023-01-27]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/jnp/cz/udalosti_a_media/tiskove_zpravy/vlada_schvalila_financni_pomoc_ukrajine.html

před válkou. Pomoc uprchlíkům na našem území byla připravována bezprostředně po zahájení války na Ukrajině.

1.4 Aplikace legislativního rámce na uprchlickou krizi

1.4.1 Normativní akty EU

V důsledku ruské útočné války proti Ukrajině Evropská unie aktivovala vůbec poprvé od roku 2001 *směrnici Rady EU č. 2001/55/ES o „minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních na podporu rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími⁷“*, prostřednictvím prováděcího rozhodnutí Rady č. (EU) 2022/382 ze dne 4. března 2022⁸.

Toto rozhodnutí umožňuje od 4. března 2022 ukrajinským uprchlíkům (ukrajinským občanům, jejich rodinným příslušníkům, také státním příslušníkům třetích zemí - např. ruské manželce nebo manželovi ukrajinského občana z Kyjeva, Charkova nebo Mariupolu, osobám bez státní příslušnosti a státním příslušníkům třetích zemí, kteří měli před 24. únorem 2022 na Ukrajině časově neomezený pobyt, a kteří se nemohou vrátit do země své státní příslušnosti, nebo předchozího pobytu) dočasně se usadit a požádat o dočasnou ochranu v kterémkoli členském státě EU kromě Dánska. Dánsko jako jediné v rámci EU projevilo extrémní nesolidaritu a rozhodnutí nepodpořilo. Ukrajínští občané a státní příslušníci třetích zemí ve shodném postavení tak mají v rámci EU svobodnou volbu (s výjimkou Dánska, které však v polovině března 2022 přijalo podobnou legislativu a udělilo Ukrajincům povolení k pobytu a práci). Ukrajínští uprchlíci mohou pracovat bez pracovního povolení a podléhají systému sociálního zabezpečení v EU po dobu nejméně jednoho roku. Prodloužení tohoto rozhodnutí na dva nebo tři roky je možné. Rozhodnutí je třeba chápat jako minimální standard, každý stát EU může zavést vyšší

⁷ EUR - LEX [online]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32001L0055&from=CS>

⁸ EUR - LEX [online]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022D0382&from=CS>

standards, a musí v souladu s rozhodnutím zavést vlastní pravidla. Implementace rozhodnutí ve státech EU se může týkat i uprchlíků, kteří žádají o ochranu ve státech EU, pokud tam již byli před 24. únorem 2022 a stále se tam nacházejí na základě krátkodobého, dlouhodobého víza nebo bezvízového styku jako turisté a jejich pobyt nelze prodloužit a povolení vyprší do 14 dnů.

1.4.2 Právní rámec ČR

Směrnice Rady EU č. 2001/55/ES byla v České republice implementována již zákonem č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců⁹. Což znamená, že ukrajinští uprchlíci se nyní mohou vyhnout azylovému řízení a také všem otázkám souvisejícím s alternativou hledání ochrany v jiných částech státu původu (např. v západní části Ukrajiny).

Prováděcí rozhodnutí rady EU (EU) 2022/382 ze dne 4. března 2022 bylo v České republice implementováno třemi zákony, které vstoupily v platnost dne 21. března 2022.

Zákon č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace transponoval jen minimální standard, tzn. ochrana pod rozhodnutím se netýká jiných uprchlíků.

Zákon č. 175/2022 Sb., o dalších opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace a o změně dalších zákonů v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace.

Zákon č. 198/2022 Sb., kterým se mění zákon č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění zákona č. 175/2022 Sb., a zákon č. 66/2022 Sb., o opatřeních v oblasti zaměstnanosti a oblasti sociálního

⁹ POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY [online]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=221&r=2003>

zabezpečení v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invází vojsk Ruské federace, ve znění zákona č. 175/2022 Sbírky¹⁰.

Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a změně některých zákonů.

Zákon č. 221/ 2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců.

Níže zúžený výčet zákonů a vyhlášek souvisí s uprchlickou problematikou z pohledu krizového řízení, vyhlášení krizových stavů a zavádění dalších opatření pro zvládnutí dané situace:

Ústavní zákon č. 110/1993 Sb., o bezpečnosti České republiky.

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (tzv. krizový zákon).

Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy.

Vyhláška Ministerstva vnitra č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva.

1.5 Fungování bezpečnostního systému České republiky při uprchlické krizi

Aby mohla být zvládnuta uprchlická krize, bylo nutné použít některé vybrané nástroje v rámci bezpečnostního systému České republiky. Tyto nástroje se prolínaly celou krizí a dopomohly k efektivnějšímu fungování. Byly to činnosti krizových štábů, vyhlášení nouzového stavu a použití dokumentu typový plán Migrační vlna velkého rozsahu.

¹⁰ *HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/zazemi-iv-neinvesticni-dotace-na-vydaje-spojene-se-zajistenim-zazemi-pro-vyrizovani-zadosti-o-udeleni-docasne-ochrany-a-pro-pridelovani-a-koordinaci-poskytovani-ubytovani.aspx>

1.5.1 Činnosti krizových štábů

Ústřední krizový štáb (dále jen ÚKŠ) je pracovním orgánem vlády, která jej zřizuje. Jeho složení, činnost, práva a povinnosti upravuje jeho statut a jednací řád. „*Jeho úkolem je připravovat návrhy na řešení nastalé situace, koordinovat, sledovat a vyhodnocovat opatření přijímaná vládou, ministerstvy a jinými správními úřady*“¹¹. ÚKŠ zasedá dle svého statutu a jednacího řádu, přičemž jeho přesný počet není stanoven. Skládá se z náměstků, ministrů a představitelů významných úřadů. Zřízení ÚKŠ se řídí zákonem č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon).

Při zasedání ÚKŠ ze dne 28. 2. 2022 konstatoval ministr obrany, že v době zasedání nedochází k vojenskému ohrožení České republiky ze strany ruské federace a není na základě zjištění nutné svolávat ÚKŠ pod vedením ministra obrany. Na základě tohoto prohlášení a po domluvě s premiérem a ministrem vnitra svolávají již nadále ÚKŠ ministr vnitra ke koordinaci pomoci občanům prchajících před válkou z Ukrajiny.

Cíle ÚKŠ byly stanoveny následující:

- ❖ Důsledná analýzy situace.
- ❖ Koordinace jednotlivých opatření.
- ❖ Zajištění vzájemné informovanosti o vydání opatření¹².

Na zasedání bylo stanoveno že ÚKŠ se bude scházet jednou týdně, v případě potřeby častěji. Tento stav se změnil po skončení nouzového stavu (od 4. 3. 2022 – 30. 6. 2022) kdy Ústřední krizový štáb rozhodl, že bude zasedat jednou za 2 týdny¹³.

¹¹ *MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/krizove-staby-98.aspx>

¹² Zápis ze zasedání Ústředního krizového štábu 26.2.2022 (neveřejný dokument)

¹³ <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/po-temer-ctyrech-mesicich-v-cesku-s-cervnem-skonci-nouzovy-stav/2225780>

Krizové štáby krajů (dále jen KŠK) jsou rovněž zřizovány dle zákona číslo 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) a jsou pracovními orgány hejtmanů kraje pro řešení krizových situací. Členy KŠK členové příslušné bezpečnostní rady a členové stálé pracovní skupiny.

Jednotlivé KŠK řeší problematiku uprchlické krize na svém území kraje. Spolupracují a komunikují prostřednictvím hejtmanů s ÚKŠ a vládou, spolupracují s jinými kraji, vyhodnocují získané informace a navrhují opatření pro optimalizaci řešení uprchlické vlny v daném kraji.

1.5.2 Vyhlášení nouzového stavu

Nouzový stav je vyhlášen na základě ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky. Nouzový stav vyhláší vláda ČR svým usnesením. V souvislosti s uprchlickou krizí v rámci konfliktu na Ukrajině vešlo v platnost Usnesení vlády České republiky č. 147 o vyhlášení nouzového stavu pro celé území státu z důvodu nutnosti reagovat na migrační vlnu velkého rozsahu na území České republiky. Nouzový stav (dále jen NS) byl vyhlášen na dobu 30 dnů od 4. března 2022¹⁴ a následně prodlužován.

NS znamenal zjednodušení procesů v následujících oblastech:

- ❖ Registraci Ukrajinců, bezpečnostní screening, vydávání víz.
- ❖ Vydávání víz nejen OAMP, ale i PČR z důvodu zjednodušení a zrychlení procesu.
- ❖ Možnost nařídit přednostní zásobování dětských, zdravotních nebo např. sociálních zařízení.
- ❖ Nařízení vykonávání péče o děti a mládež skupinám pracujících, pokud ji nemohou v krizové situaci vykonávat rodiče.
- ❖ Nasazení vojáků v činné službě a jednotek požární ochrany.

¹⁴POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY [online]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=43&r=2022>

- ❖ Přijmout opatření k pobytu cizinců a osob bez státní příslušnosti¹⁵.
- ❖ Uvolnění ubytovacích kapacit.

Vláda v návaznosti na NS a potřebu ubytovacích kapacit vydala dne 16. 3. 2022 usnesení č. 207 o vyčlenění volných ubytovacích kapacit v krajích a uložila dle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) hejtmanům a primátorovi hl. města Prahy ve spolupráci s obcemi s rozšířenou působností (dále jen ORP) vyčlenit volné ubytovací kapacity pro příchozí uprchlíky ve stanovených počtech¹⁶.

NS trval 119 dnů a běžných občanů České republiky se prakticky nedotkl. Umožnil vybudovat efektivní systém pomoci. Ministerstvo vnitra připravilo soubor opatření tzv. lex Ukrajina, který umožňuje zvládnout uprchlickou krizi vyvolanou ruskou agresí na Ukrajinu bez opětovného vyhlášení nouzového stavu. S jeho koncem ukrajinské uprchlíky téměř nic nezměnilo a veškerá činnost včetně KACPU pokračuje jako v době, kdy byl NS vyhlášen¹⁷.

1.5.3 Typový plán Migrační vlna velkého rozsahu

V kontextu konfliktu na Ukrajině je potřeba vysvětlit, že je rozdíl mezi migrantem a uprchlíkem. Migrant odchází ze země původu víceméně dobrovolně a to převážně z důvodu špatných životních podmínek v zemi původu, které nejsou vnímány z hlediska definice uprchlíka jako důvod k udělení k azylu. Uprchlík se však liší v tom, že je jeho situace v zemi původu životu nebezpečná či jinak nesnesitelná a z tohoto důvodu překročí státní hranice a hledá bezpečí v okolních zemích¹⁸.

¹⁵ *MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/od-patku-bude-v-cesku-platit-nouzovy-stav-pomuze-ukrajincum-a-lidem-kteri-se-o-ne-staraji-beznych-obcanu-se-nedotkne.aspx>

¹⁶ *VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/ubytovaci-kapacity--v-krajich-0207.pdf>

¹⁷ *MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/nouzovy-stav-ve-ctvrtek-konci-pomoc-valecnym-obetem-vsak-bude-pokracovat.aspx>

¹⁸ *ÚŘAD VYSOKÉHO KOMISAŘE ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ PRO UPRCHLÍKY* [online]. [cit. 2023-03-04]. Dostupné z: <https://www.unhcr.org/cz/365-cznews2016uprchlici-a-migranti-html.html>

Typový plán, který je zpracován pro migrační vlnu velkého rozsahu, má sloužit jako plán pro její řešení. Dle údajů z první dostupné statistiky MV ze dne 8. 3. 2022 (tedy necelý měsíc po vypuknutí invaze ruských vojsk), bylo v ČR registrováno 68 331 osob s uděleným pobytovým oprávněním v souvislosti s válkou na Ukrajině. Jedná se tedy o více jak třináctinásobnou hodnotu oproti limitu příchozích uprchlíků dle Typového plánu.

Limity příchozích uprchlíků dle Typového plánu:

- ❖ 750 cizinců/den po dobu několika dnů s výhledem dalšího nárůstu
- ❖ 5 000 cizinců/měsíc po dobu několika měsíců s výhledem dalšího nárůstu¹⁹

Krizová situace (dále jen KS) je charakterizována ztíženou možností řešit ji běžnými prostředky a postupy, kdy kapacity Policie České republiky, Ministerstva vnitra (dále jen MV), Správa uprchlických zařízení (dále jen SUZ) a ostatních spolupracujících složek jsou přetíženy rychlým přílivem cizinců. Vzhledem k tomu, že od začátku uprchlické krize bylo avizováno, „že se pracuje v režimu mimořádné události za ústřední koordinace záchranných a likvidačních prací, v rámci zákona o integrovaném záchranném systému“²⁰ (dále jen IZS) a byl následně vyhlášen krizový stav. Nebylo oficiálně potvrzeno, že bylo postupováno dle typového plánu Migrační vlna velkého rozsahu. Přesto byly některé postupy a činnosti z typového plánu použity.

1.6 Systémová pomoc uprchlíkům na území ČR

Roční příchod cizinců žádajících o dlouhodobé či krátkodobé vízum, nebo azyl na našem území je zvládán standardně fungujícím systémem odbavení, které se řídí *zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR*

¹⁹Typový plán – Migrační vlna velkého rozsahu (neveřejný dokument)

²⁰Zápis ze zasedání Ústředního krizového štábu (neveřejný dokument)

a změně některých zákonů²¹ a zákonem č. 221/ 2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců²².

Komparace příchodu Ukrajinských osob s povoleným pobytem na území České republiky 2021 a 2022				
31. 12. 2021	Muži	Ženy	Celkem	Celkový součet
Trvalé	46 507	44 269	90 776	660 849
Přechodné	65 801	40298	106099	
31. 12. 2022				
Trvalé	47 867	45 678	93 545	1 116 154
Přechodné	218 282	314 455	542 737	

Tabulka č. 1- Komparace udělení povolení pobytu na území ČR ukrajinským občanům.

Zdroj: vlastní, data statistiky MV²³.

Se začátkem války na Ukrajině a blížící se vlnou uprchlíků bylo zřejmé, že stávající systém odbavení, který fungoval do té doby, nebude schopen tomuto náporu čelit bez odpovídající legislativy a dalších systémových opatření. Pro porovnání byla použita komparace ukrajinských občanů s povolením k pobytu na území České republiky v letech 2021 a 2022 – viz tabulka č. 1, jejímž cílem bylo ukázat zatížení systému odbavování cizinců, kdy navýšení za rok 2022 činí 455 305 ukrajinských občanů. Pro lepší orientační přehled časového rozmezí příchodu uprchlíků bylo od začátku války 24. 2. 2022 do 19. 4. 2022 uděleno vízum 295 600 osobám²⁴ a do zhruba poloviny července 400 000 víz²⁵. Dle informace zpravodajského kanálu veřejnoprávní České televize ze dne 29. 1. 2023, bylo uděleno od začátku války zhruba 483 000 víz občanům Ukrajiny.

²¹ POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY [online]. [cit. 2023-01-29]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?o=3&t=204>

²² POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY [online]. [cit. 2023-01-29]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=221&r=2003>

²³ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY [online]. [cit. 2023-02-20]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/cizinci-s-povolenym-pobytem.aspx?q=Y2hudW09MQ%3d%3d>

²⁴ ČESKÁ TISKOVÁ KANCELÁŘ - ČESKÉ NOVINY [online]. [cit. 2023-01-29]. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/cesko-udelilo-ukrajinskym-uprchlikum-pres-295-600-specialnich-viz/2194210>

²⁵ ČESKÁ TISKOVÁ KANCELÁŘ - ČESKÉ NOVINY [online]. [cit. 2023-01-29]. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/pocet-viz-vydanych-uprchlikum-z-ukrajiny-dosahl-400-000-rekl-rakusan/2235421>

Vzhledem k očekávanému náporu uprchlíků zasedal Ústřední krizový štáb. Ve dnech 26. 2. a 28. 2., kde bylo po skončení zasedání vydáno na tiskové konferenci prohlášení, ve kterém uvedl ministr vnitra, že bude zřízeno Národní asistenční centrum pomoci Ukrajině a v návaznosti na něj v každém kraji zřízena krajská asistenční centra pomoci Ukrajině.

1.6.1 Zřízení NACPU a KACPU

K rozhodnutí o zřízení Národního asistenčního centra pomoci Ukrajině (dále jen NACPU) a krajských asistenčních center pomoci Ukrajině (dále jen KACPU) došlo při zasedání Ústředního krizového štábu, jehož zasedání se zúčastnili ministr vnitra, generální ředitel Hasičského záchranného sboru České republiky, policejní prezident a zástupci jednotlivých ministerstev. NACPU a KACPU byla vytvořena z důvodu systematické koordinované pomoci uprchlíkům, a mají, v systému pomoci uprchlíků, spolu s dalšími kroky, jako např. vyhlášení nouzového stavu, své opodstatnění.

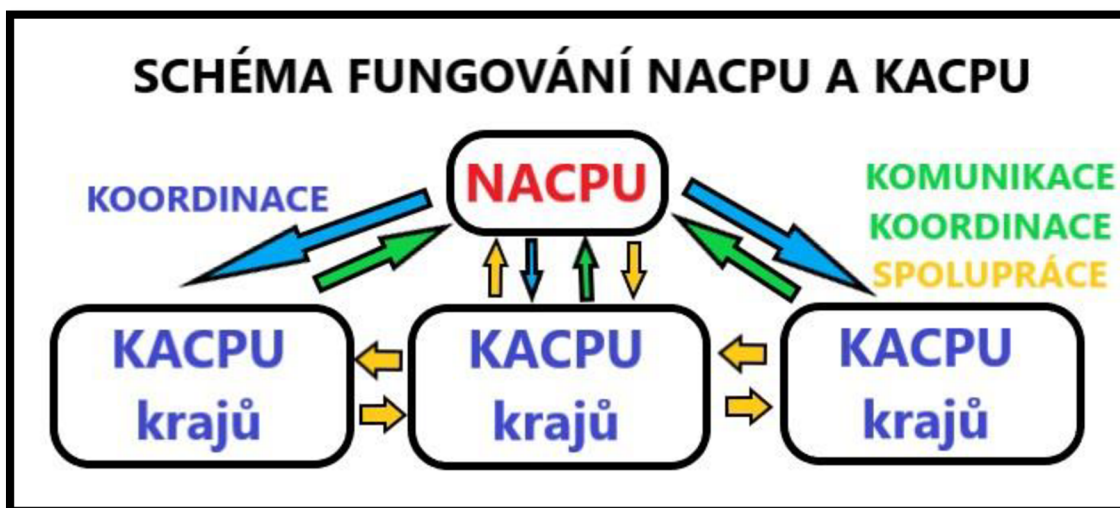
Bez vytvoření systémových opatření by nebyla uprchlická vlna zvládnuta bez citelných sociálních, ekonomických a bezpečnostních dopadů velkého rozsahu na společnost a Českou republiku jako celek.

Generální ředitel HZS informoval na zasedání ÚKŠ o vzniku databáze ubytování, nabídek pomoci a nabídek dopravy. Tato databáze se stala nástrojem, který byl a je součástí systému, v rámci kterého bylo zřízeno (NACPU) fungující jako operační pracovní skupina.²⁶ NACPU, bylo zřízeno dle slov ministra vnitra jako „základní krizový orgán“²⁷ za účelem již zmíněné koordinace jednotlivých úkonů v nově zformovaném systému, který má pomoci zvládnout uprchlickou krizi. Činnost NACPU, byla zahájena dne 28. 2. 2022 v 19 hod. Činnost telefonních linek fungovala již od 12 hodin. Fungování NACPU, bylo zpočátku nepřetržité systémem tzv. 24/7. NACPU bychom mohli nazvat jako centrální orgán v systému pomoci ukrajinským uprchlíkům.

²⁶Zápis ze zasedání Ústředního krizového štábu ze dne 28. 2. 2022 (neveřejný dokument)

²⁷IDNES.CZ: ZPRÁVY [online]. [cit. 2023-01-29]. Dostupné z:

https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/vit-rakusan-ministerstvo-vnitra-krizovy-stab-ukrajina-rusko-valka-konflikt-pomoc.A220228_093723_domaci_lre

Obrázek č. 3- Schéma fungování a provázanosti NACPU a KACPU. Zdroj: autor

Ve stejný den, tedy 28. 2., bylo na zasedání Ústředního krizového štábu rozhodnuto, že „Odbor azylové a migrační politiky (dále jen OAMP) ve spolupráci s GŘ HZS, Správou uprchlických zařízení a Policií České republiky (dále jen PČR) připraví koncept krajských asistenčních center“²⁸. Krajská asistenční centra pomoci Ukrajině (dále jen KACPU) byla zřízena k 1. 3. 2022 ve všech krajích České republiky a sloužila jako první kontakt s přichozími uprchlíky. KACPU jsou situována vždy v krajském městě příslušného kraje. Stejně jako NACPU i KACPU v počátku fungovalo na principu 24/7, tedy s nepřetržitým provozem. KACPU zajišťuje svojí činností podporu v rámci příchodu uprchlíků a systém jeho práce je vzájemně propojen s ostatními KACPU v jiných krajích tak, aby veškeré postupy jednotlivých KACPU mohly být synchronizovány do jednotného fungování a zároveň být efektivně koordinovány směrem z NACPU.

NACPU - Národní asistenční centrum pomoci Ukrajině je vzhledem k svému určení a řešení jednotlivých problematik složeno ze zástupců všech profesí a odvětví tak, aby bylo zajištěno komplexní řešení veškerých problémů souvisejících s uprchlickou krizí a jejich kvalitní koordinace z centrálního místa.

²⁸ Zápis ze zasedání Ústředního krizového štábu ze dne 28. 2. 2022 (neveřejný dokument)

Složení NACPU (na počátku války)

- ❖ Odbor azylové a migrační politiky
- ❖ Správa uprchlických zařízení
- ❖ Policie České republiky
- ❖ Armáda České republiky (dále jen AČR)
- ❖ Příslušníci HZS ČR fungující v oblastech:
 - mezinárodní pomoc - humanitární pomoc,
 - ochrana obyvatelstva - ubytování,
 - informační management,
 - logistika - doprava a skladování²⁹

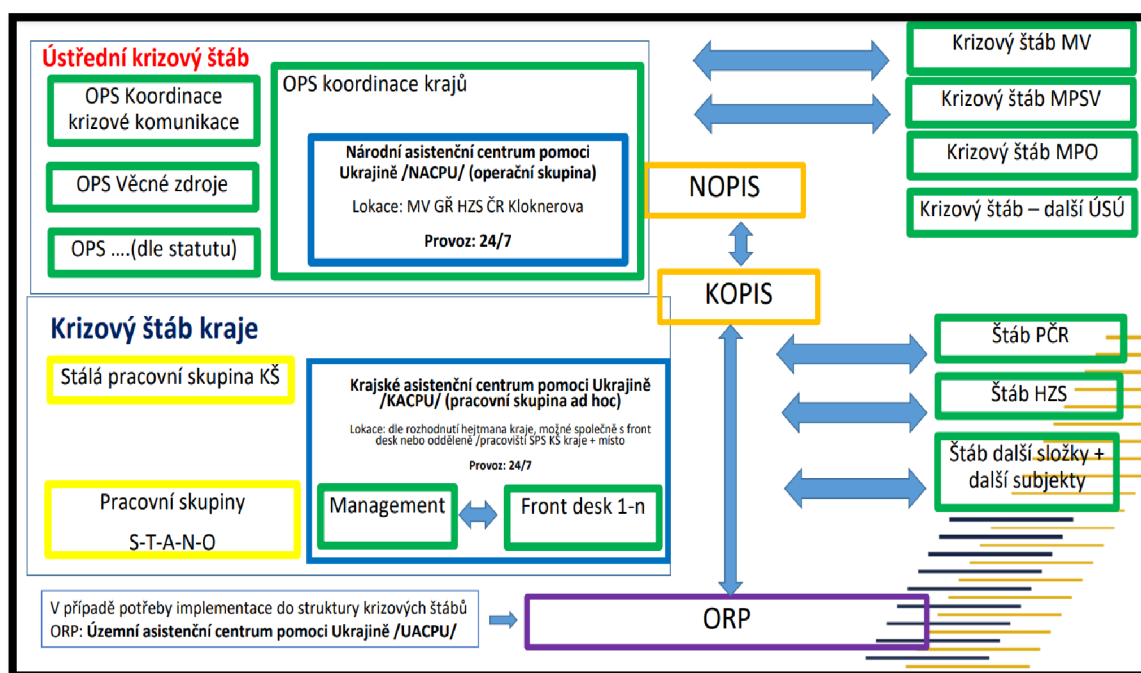
Dále mohou být do činnosti NACPU začleněni další pracovníci z rozdílných pracovišť v závislosti na aktuální situaci, například zástupci zdravotních pojišťoven, Správy státních hmotných rezerv, Centra pro integraci cizinců aj. Rovněž počet členů obsluhy NACPU se snižuje či zvyšuje v reakci na měnící se počty příchozích uprchlíků a na agendě, která je nutné v této souvislosti řešit. Upravována je i pracovní doba. Pro komparaci v prvních měsících války, pracovalo NACPU a stejně tak i jednotlivá KACPU v režimu 24/7, v současné době je provozní doba od pondělí do pátku v době od 7 – 15:00 a akutní problémy mimo tuto pracovní dobu a o víkendu zpracovává Národní operační a informační středisko (dále jen NOPIS), které následně dle důležitosti uvědomí a povolá kompetentního pracovníka k řešení nastalého problému. NACPU má sídlo v prostorách Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky v Praze.

K základním činnostem realizovaným v rámci NACPU patří koordinace krizových štábů krajů, řešení problémů souvisejících s uprchlickou krizí, přijímání hlášení z jednotlivých KACPU, úkolování jednotlivých KACPU k poskytnutí informací o volných ubytovacích kapacitách v krajích. Dále zajišťuje poskytování a organizování humanitární pomoci do zahraničí (také vedení přehledů žádostí o humanitární pomoc a zajišťování skladování materiálu pro tento druh pomoci),

²⁹ Prezentace ze zasedání Ústředního krizového štábu ze dne 28. 2. 2022 (neveřejný dokument)

přepřevu a redistribuci osob a také spolupřáci s nestátními neziskovými organizacemi a Ústředními správními úřady.³⁰

KACPU - Krajské asistenční centrum pomoci Ukrajině je styčným bodem v systému pro zvládnutí uprchlické krize a samotnými uprchlíky. KACPU byla vytvořena v okamžitě návaznosti na zřícení NACPU. Jsou situována ve všech krajích dle vybrané lokace (zpravidla se jedná o krajská města) jednotlivých hejtmanů krajů, po poradě s konkrétními krizovými štáby krajů. Někerá KACPU byla v průběhu své činnosti stěhována z důvodu malých prostor, a tím i problematického zvládnutí zvyšujících se kapacit přichozích uprchlíků, či naopak z důvodu obrovských ploch, které byly náročné na údržbu a energie, což činilo velkou ekonomickou zátěž. Dalším důvodem bylo např. ukončení smluv v místech, kde byly KACPU v nájemních prostorách (viz praktická část diplomové práce Zlínské KACPU) aj.

Obrázek č. 4- Zobrazení koordinační spolupřace orgánů včetně NACPU a KACPU podílejících se na řešení uprchlické krize v České republice. Zdroj: MVČR³¹

³⁰ Prezentace ze zasedání Ústředního krizového štábu ze dne 28. 2. 2022 (neveřejný dokument)

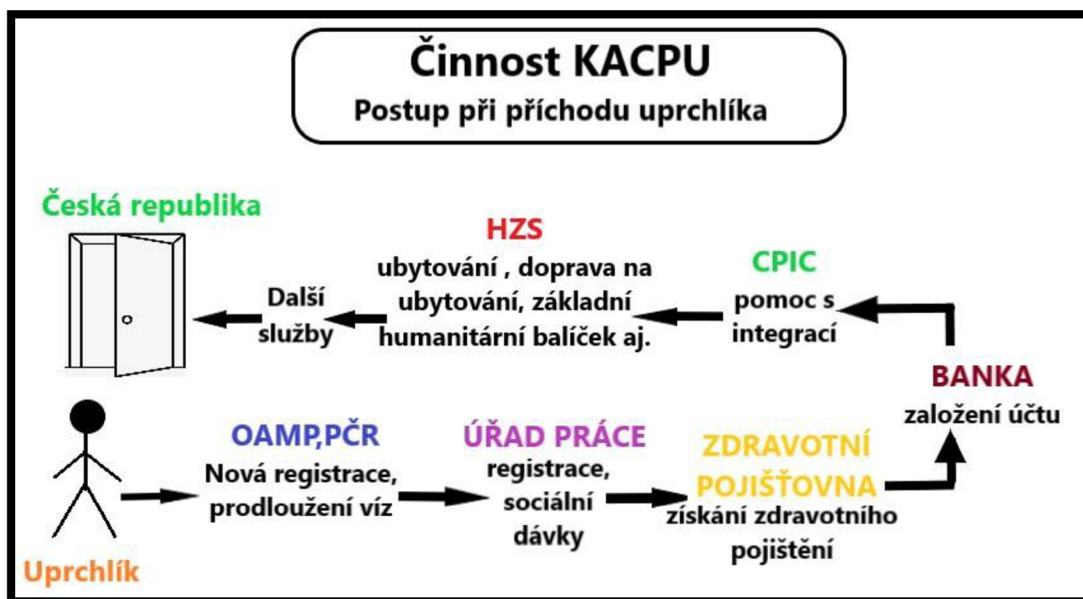
³¹ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY [online]. [cit. 2023-02-20]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/01-20220614-prezentace-c-02-reseni-uprchlicke-vlny-z-pohledu-organu-krizoveho-rizeni-pdf.aspx>

Početní složení jednotlivých segmentů KACPU se samozřejmě liší u každého kraje vzhledem k jeho poloze, velikosti měst (Praha, Brno – je spíše preferováno lidmi z velkých měst jako Kyjev, Cherson, Lvov aj.) demografickým podmínkám, možnostem ubytování a jiným ukazatelům. Dá se říct, že čím větší město, tím větší možnosti pro uprchlíky na práci, ubytování a sociální začlenění. Vzhledem k očekávanému většímu příchodu uprchlíků bylo nutné personálně vyšší obsazení těchto KACPU. Profesionální obsazení je totožného, nebo stejného složení napříč všemi kraji, pouze s drobnými úpravami, jako je např. zastoupení mobilních operátorů, nebo bank. Provoz jednotlivých KACPU byl v prvních měsících veden v nepřetržitém provozu tedy v tzv. systému 24/7. Postupem času se jak obsazení, tak provozní doby měnily v závislosti na měnících se počtech příchozích uprchlíků. V současné době je provozní doba u většiny KACPU pondělí – středa – pátek, mimo Pražského a Jihočeského, které jsou otevřeny každý den. Současný trend, tedy zaváděný v únoru 2023 je takový, že některá KACPU jsou opět otevřena každý den s tím, že úterý a čtvrtek jsou vyhrazeny jen stanoveným činnostem zaměstnanců OAMP s podporou pracovníků Centra pro podporu a integraci cizinců, dále překladatelé a dobrovolníci, jedná se například o změny pobytu či prodlužování dočasné ochrany. Vzhledem k možnosti přicestování uprchlíků v nočních hodinách a o víkendy drží vždy příslušník HZS pohotovost, aby mohl ubytovat příchozí do prostor dočasného nouzového přístřeší, které má každé KACPU zajištěno.

Z personálního hlediska chod KACPU zajišťují příslušníci HZS a PČR, zaměstnanci OAMP, zástupci Centra pro integraci cizinců (dále jen CPIC), zaměstnanci úřadu práce společně se zástupci jednotlivých zdravotních pojišťoven. Dále spolupracují zástupci krajského úřadu, kteří řeší problémy uprchlíků s ubytováním v rámci systému HUMPO, v některých případech také zástupci bank a mobilních operátorů.

KACPU je dle autora základním kamenem systému pro přijímání uprchlíků. Činnost je velmi různorodá a podílí se na ní velké množství profesí, což je uvedeno v praktické části diplomové práce reflektující činnost KACPU Zlínského kraje. Do výčtu činností KACPU patří zejména zajištění nezbytné péče o osoby na území kraje, vyřizování kompletní administrace příchozích uprchlíků,

obsluha telefonní linky KACPU, zajištění fungování zázemí KACPU (tepelný komfort, strava a občerstvení, obsluha dětských koutků aj.), koordinace v rámci jednotlivých profesí obsluhujících KACPU, registrace nově přichozích uprchlíků do České republiky, prodlužování víz a dočasné ochrany, lustrace podezřelých osob, vnější i vnitřní bezpečnostní ochrana KACPU, organizace ubytovacích kapacit viz systém HUMPO, ubytovávání uprchlíků, přijímání humanitární pomoci od obyvatel a organizací, zajištění skladování materiálu humanitární pomoci na úrovni kraje, přeprava materiálu, přeprava osob na nouzové ubytování (reubytování, na dočasné nouzové přístřeší, nebo k akutnímu ošetření), redistribuce osob k ubytování v rámci kraje, spolupráce s nevládními neziskovými organizacemi na krajské úrovni, spolupráce s orgány v úrovni kraje, poskytování informací, zasílání pravidelných hlášení NACPU, zasílání zpráv v rámci systémových potíží formou dotazů NACPU. Nedílnou součástí byla také překladatelská a dobrovolnická činnost, předávání informací krajskému úřadu a další činnosti související s výše uvedenými.

Obrázek č. 5- Průchod přichozího uprchlíka KACPU. Zdroj: autor

1.6.2 NACPU a KACPU jako opěrné body pomoci uprchlíkům

Oznámení o zřízení NACPU a jednotlivých KACPU bylo vydáno ministrem vnitra Vítem Rakušanem na tiskové konferenci dne 29. 2. 2022 po zasedání Ústředního krizového štábu. V České republice tak vznikl zcela nový systém, který je primárně určen pro zvládnutí uprchlické krize. Je to systém komplexně řešící administrativu, ubytování a další problematiku, které musí každý uprchlík absolvovat, chce-li legálně pobývat na území České republiky. Autor se domnívá, že NACPU a KACPU nejsou jen opěrné body, nýbrž hlavní stavební kameny v celém systému pomoci uprchlíkům. Dokládá je širší záběr činností soustředěných na jednom místě. NACPU je hlavním koordinátorem řešící tuto problematiku na národní úrovni „pod nímž“ jsou jednotlivá KACPU, přes která uprchlíci prochází. V těchto místech uprchlík nejen vyřídí veškeré administrativní záležitosti, ale je mu poskytnuta psychosociální pomoc, nouzové ubytování, humanitární podpora, doprava do míst ubytování a další služby. Nedílnou součástí celého pomyslného soukolí je systém HUMPO, který je evidenčním a informačním systémem sloužícím obsluze KACPU pro vyhledávání volných kapacit ubytovacích míst a sami uprchlíci jsou ubytováni právě přes tento systém. Důležitým faktorem fungování celého systému byla komunikace a poskytování informací, což je v dnešní době velmi ceněný atribut, na kterém stojí včasné reakce a řešení jednotlivých problémů. Také chuť a ochota personálu NACPU, KACPU, pracovníků krajských úřadů, dobrovolníků, překladatelů, neziskových organizací, byť někdy i na hranici vlastních sil pomáhat lidem, kteří uprchli před válkou, byla velkou hybnou silou tohoto systému. Přestože v počátku některé věci nefungovaly dokonale a objevily se drobné dílčí problémy (což se dá z logických důvodů pochopit a nacházejí se v každém nově zaváděném systému), zastává autor názor, že v podobě NACPU a KACPU byl vytvořen velmi kvalitní a funkčně spolehlivý systém pomoci, bez kterého by Česká republika nemohla v takovém krátkém časovém horizontu zvládnout tak obrovskou masivní vlnu uprchlíků, která do naší republiky přicházela a kterou v novodobé historii ČR nepamatuje.

2 PRAKTICKÁ ČÁST

Praktická část diplomové práce je věnována jednomu ze 14 KACPU zřízených na území České republiky. KACPU byla zřízena v každém kraji ČR a hlavním městě Praze. Zmíněné KACPU se nachází ve Zlíně jako krajském městě Zlínského kraje, na východě republiky, a tedy potencionálně nejbliže pro uprchlíky překračující hranice mezi Ukrajinou a Slovenskem. O založení KACPU ve Zlínském kraji stejně jako v ostatních krajích České republiky bylo rozhodnuto na zasedání ÚKŠ dne 28. 2. 2022. Rozhodnutí bylo sděleno ministrem vnitra na tiskové konferenci po tomto zasedání (viz podkapitola 1.6 a 1.7). Současně byli informováni hejtmani jednotlivých krajů o povinnosti zřízení KACPU na území jejich kraje.

2.1 Zřízení KACPU Zlínského kraje

Bezprostředně po předání informace o zřízení KACPU byla sjednána schůzka krajského ředitele HZS Zlínského kraje (dále jen HZS ZLK), náměstka HZS ZLK pro prevenci a civilní nouzové plánování (dále jen náměstek pro CNP), tajemníka hejtmana (současně i tajemník KŠK) a hejtmana Zlínského kraje. Byly zkoumány možnosti dostupných objektů vhodných pro zřízení KACPU Zlínského kraje.

Hledal se takový objekt, který byl schopen:

- ✓ Pojmout velký počet uprchlíků.
- ✓ Jehož vlastníkem by byl v ideálním případě kraj.
- ✓ Bylo v něm možné zřídit jednotlivá pracoviště pro odbavení.
- ✓ Měl prostory další činnosti spojenou s provozem KACPU. (např. uskladnění materiálu, humanitárních dávek apod.)
- ✓ Zázemí pro pracovníky.
- ✓ Mít ve svém areálu či v jeho blízkosti parkoviště.
- ✓ Byl v blízkosti Městské hromadné dopravy (dále jen MHD).
- ✓ Nezatížil výraznou měrou chod kraje a běžný život obyvatel Zlína.
- ✓ Byl napojený na veškeré energetické sítě (nebo by byl připojen nenáročným způsobem).

Bylo několik návrhů, ale nedošlo ke shodě mezi všemi zúčastněnými. Finálním rozhodnutím všech zainteresovaných stran se dospělo k dohodě, že nejschůdnějším řešením je umístění KACPU v Krajské nemocnici Tomáše Bati ve Zlíně, v budově U 14 (viz obrázek č 6). Objekt je majetkem Krajské nemocnice Tomáše Bati (dále jen KNTB). V nájmu jej měla (a nyní opět

Obrázek č. 6 – Budova U 14 v krajské nemocnici Tomáše Bati ve Zlíně, kde bylo zbudováno KACPU Zlínského kraje. Zdroj: vlastní

má) Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, kde standardně probíhala praktická výuka budoucího zdravotnického personálu. V době, kdy byla tato budova vybrána, se zde nacházelo očkovací centrum proti nemoci COVID – 19. Za účelem očkování byly uvnitř budovy vestavěné přepážky sloužící jako očkovací kóje.

Dne 1. 3. 2022 Hasiči spolu s majitelem společnosti, která pronajímala přepážky pro očkovací centrum, započali za účasti zástupců krajského úřadu a dalších zainteresovaných institucí s přestavbou očkovacího centra na KACPU. Dalším úkolem bylo označení kójí a vytvoření jednotlivých pracovišť, což znamenalo navrhnout a nechat vytvořit polepy na stěny (v českém i ukrajinském jazyce) pro jednodušší orientaci uprchlíků. Během vytváření jednotlivých pracovišť vyvstala nutnost vytvořit další volné prostory, které by kapacitně vyhověly požadavkům pro práci s uprchlíky. Uvolněním nových prostor vznikla dvě pracoviště, která obsluhovala pouze Policie České republiky viz obrázek

č.12. Šlo o místnost, kde příslušný technik PČR fotografoval a zpracovával jednotlivé fotografie na vízové štítky příchozích uprchlíků a druhou místnost, kde příslušníci PČR posuzovali a následně vydávali víza dočasné ochrany. V dalších místnostech vznikl sklad materiálu, humanitární pomoci současně se zázemím pro obsluhu KACPU a dětský koutek s přebalovacím pultem (obrázek viz příloha).

Obrázek č. 7 - Vstup do KACPU Zlín. Zdroj: vlastní

Zázemí pro obsluhu KACPU se ukázalo jako nedostatečné, protože humanitární pomoc zabírala většinu prostoru místnosti a pro obsluhu nezůstalo prakticky žádné místo. Po čase se podařilo sjednat uvolnění dalších prostor, ze kterých byl vytvořen samostatný důstojný prostor pro obsluhu KACPU (jehož součástí byla i sprcha a WC). Toalety byly pouze čtyři uvnitř budovy (pro obsluhu i uprchlíky) a venku byly proto přistaveny mobilní toalety. Brzy byla WC uvnitř budovy nařízením krajské hygienické stanice uzavřena pro uprchlíky a zůstala přístupná pouze pro obsluhu KACPU. V reakci byly navýšeny počty mobilních toalet ve venkovním prostoru z kapacitních důvodů na 7, později na 9 mobilních toalet (jedna musela být mimo areál KACPU). Bylo zjištěno, že budova, kde se nachází nově zřízené KACPU, nebude stačit počtu příchozích uprchlíků. Z těchto důvodů byly postaveny ve venkovních prostorách KACPU příslušníky HZS dva nafukovací stany, ke kterým přibyl ještě jeden velkokapacitní párty stan (viz obrázek č. 8). Před stany byla umístěna rozvodná

skříň, díky které mohla být přivedena elektřina pro instalaci světel a dobíjení mobilních telefonů. Současně bylo také zbudováno venkovní osvětlení, protože osvětlení v areálu KNTB nebylo dostatečné pro potřeby KACPU zejména v začátcích, kdy byla kapacita KACPU plně obsazena i v nočních hodinách. Teplo do stanů bylo přiváděno rukávy od naftových topidel umístěných u každého z nich. Regulace teploty byla řízena v každém stanu termostatem.

Obrázek č. 8 – Umístění stanů a mobilních toalet v KACPU Zlínského kraje. Zdroj: vlastní

Vzhledem k tomu, že byly stany umístěny na travnaté ploše, bylo nutné najít vhodné řešení k jejímu zpevnění. Byly použity plastové rohože z kontejneru nouzového přežití (dále jen KNP) v rámci pohotovostních zásob Správy státních hmotných rezerv (dále jen SSHR). Byly instalovány i nůžkové stany před vchodem do budovy KACPU z důvodu ochrany čekajících před deštěm a sněhem (viz obrázek č. 7). Po instalaci všech zmíněných segmentů stavby KACPU bylo nutné oddělit prostory sloužící pro přijímání uprchlíků od ostatního areálu KNTB. Po domluvě poskytla Policie České republiky Zlínského kraje bezpečnostní zábrany, které běžně slouží pro potřeby policie k ohraničení prostoru. Ke stejnému účelu sloužily v KACPU, aby se docílilo vymezení prostoru uprchlického centra vůči okolí. I když v průběhu fungování KACPU byly prováděny drobné úpravy, stavební rozmístění zůstalo stejné (viz obrázek č. 9 situační plánec) až do přestěhování KACPU v červenci 2022, které je popsáno v podkapitole 2.7.1.

Obrázek č. 9 - Situační plán KACPU zlínského kraje. Zdroj: vlastní (upraveno z Mapy.cz)

Nedílnou součástí fungování KACPU je zřízení dočasného nouzového přístřeší (dále jen DNP), kde je vytvořeno zázemí pro uprchlíky přijíždějící v nočních hodinách nebo v době, kdy je KACPU uzavřeno. V DNP byly ubytovány i osoby, u kterých se čekalo na ověření identity od zahraničních úřadů z důvodů udělení víz dočasné ochrany. V místě DNP mohli uprchlíci přespát (bylo stanoveno, že uprchlíci mohou být v DNP maximálně 3 dny, poté byli ubytováni cestou KACPU do dočasného nouzového ubytování), měli sociální a hygienické zázemí s kuchyňkou pro přípravu jídla. DNP na Kvítkové ulici (v budově klubu důchodců) ve Zlíně zřídilo Statutární město Zlín a náklady na provoz zařízení získávalo po vykázaní formou dotací. Kapacita DNP byla 40 lůžek. Spacáky, deky a lůžka pro přespání zajistil pro DNP HZS ZLK (ze zásob SSHR a HZSČR). Praní lůžkovin a dalších textilií zajišťoval po domluvě HZS ZLK. V červnu bylo DNP a Kvítkové ulici zrušeno a fungovalo na sídlišti Jižní svahy ve formě dvoupokojového bytu s kapacitou 9 osob. V této formě funguje DNP do současnosti.

2.1.1 Materiální zabezpečení

Při stavbě KACPU byly použity již zmíněné plastové stěny a vytvořeny kóje pro jednotlivé profese vykonávající činnost v KACPU. Do těchto kójí bylo nutné umístit stoly, židle a další vybavení pro práci zástupců jednotlivých institucí KACPU. Některé stoly a židle již zde byly, další pro doplnění zapůjčil majitel společnosti, pod jehož odborným dohledem se montovaly i jednotlivé kóje. Byly vytvořeny polepy s čísly pracovišť a jejich písemným označení v ukrajinštině. Vybavení počítači si zajišťovala každá z jednotlivých složek sama. Zpočátku byly některé tiskárny a kancelářské potřeby zapůjčeny ze strany HZS nebo krajského úřadu. V budově nově zřízeného KACPU byla internetová síť Wifi. Zabezpečení internetového připojení, zasítování celých prostor a instalování kamerového systému provedli specialisté PČR. Hygienické potřeby, potraviny, hračky, přebalovací pulty, kreslicí prostředky, omalovánky, registrační systém (lístky) a drobné kancelářské potřeby byly zajišťovány z několika zdrojů. Na jejich dodávkách se podíleli dobrovolníci, neziskové organizace, Zlínský kraj i HZS ZLK. Vybavení a doplňky stanů, jako teploměry, tzv. pivní sety (rozkládací židle a stoly), osvětlení, prodlužovací kabely, kompresory pro hlídání tlaku v nafukovacích stanech, zpevňovací rohože, várnice pro vaření kávy a čaje (viz obrázek příloha), venkovní přenosné koše na odpadky, mobilní toalety, kanystry na pitnou vodu a užitkovou vodu, spacáky, karimatky, deky a další materiální vybavení, zajišťovalo HZS ZLK. Některé segmenty se zdají být nepodstatné, ale všechny výše popisované materiální předměty měli své opodstatnění. I absence základních věcí vyvolala problém, který bylo nutné při plném obsazení KACPU uprchlíky okamžitě řešit. Například chybějící sáčky do košů způsobovaly výraznou kumulaci odpadků způsobujících znečištění KACPU a jeho bezprostřední okolí. Chybějící propisky na vypisování formulářů způsobovaly až agresivní chování u některých uprchlíků. Tyto malé – velké problémy se vyskytovaly zejména v počátku fungování KACPU. Časem se převážné většině problémů s chybějícím materiálem dařilo předcházet díky důsledné kontrole a předávání informací mezi jednotlivými segmenty KACPU.

2.1.2 Personální obsazení KACPU Zlínského kraje

Personální obsazení KACPU bylo ve všech krajích až na některé drobné nuance totožné. Rozdílný počet pracovníků jednotlivých KACPU závisel a závisí na velikosti města, ve kterém se centrum nachází a počtu příchozích uprchlíků. Personál musel být měněn mnohdy operativně dle momentálního zatížení.

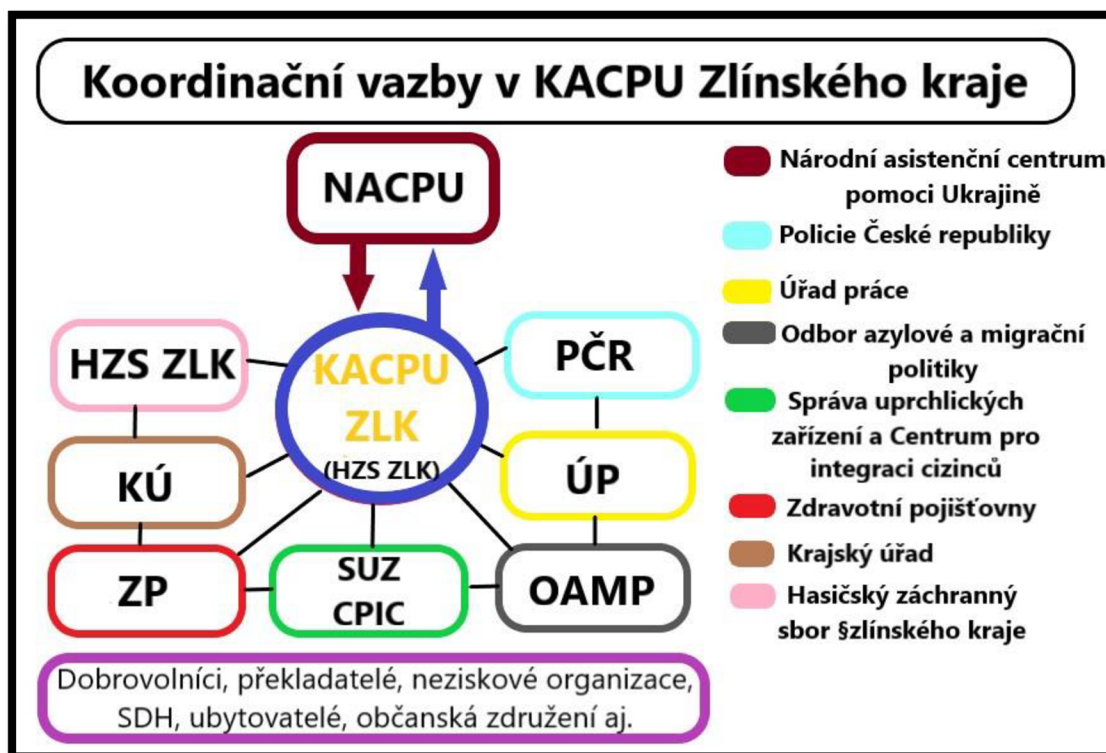
Složení personálního obsazení KACPU ZLK:

- ❖ Hasičský záchranný sbor Zlínského kraje – Obsluha KACPU, člen týmu posttraumatické péče, příslušníci výjezdové jednotky (další činnosti).
- ❖ Policie České republiky – služba cizinecké policie, člen služby pořádkové jednotky, kriminalistický technik.
- ❖ Správa uprchlických zařízení.
- ❖ Centrum pro integraci cizinců.
- ❖ Odbor azylové a migrační politiky.
- ❖ Zdravotní pojišťovny – Všeobecná zdravotní pojišťovna, Revírní bratrská pojišťovna.
- ❖ Úřad práce.
- ❖ Krajský úřad – koordinátoři, tlumočníci, dobrovolníci, pracovníci provádějící evidenci a kontrolu ubytovacího systému HUMPO.
- ❖ Zástupce mobilního operátora (v novém KACPU od 07. 2022).

Důležité jsou i profese, které se podílely na chodu celého KACPU, byť do něj nespádaly jako personál. Náměstek HZS ZLK pro CNP, tajemník hejtmána, někteří zaměstnanci KNTB, studenti Univerzity Tomáše Bati (ukrajinské, ruské i české národnosti), kteří docházeli do KACPU pracovat jako dobrovolníci, Městská policie Zlín, Neziskové organizace jako Český červený kříž (dále jen ČČK) a Charita, zájmové organizace (např. Canisterapie), fyzické a právnické osoby pomáhající s převozy uprchlíků a poskytováním věcných darů aj.

2.1.3 Koordinace

Slovo koordinace je v rámci fungování celého systému pomoci uprchlíkům NACPU a KACPU základním kamenem. Díky koordinaci je docíleno efektivního fungování KACPU jako součásti systému poskytování pomoci uprchlíkům. Pro jednodušší přehled v problematice koordinačních vazeb mezi jednotlivými segmenty KACPU ZLK byl vytvořen obrázek č. 10. Základní koordinační vazba je ze strany NACPU. NACPU přijímá a vyhodnocuje veškeré informace získané od různých orgánů, institucí, KACPU aj. a provede jejich zpracování. Následně je předá v rámci koordinace do všech KACPU a tím je zajišťováno kvalitní fungování celého systému. Koordinace funguje v rámci různých problematik souvisejících s uprchlíky i mezi jednotlivými KACPU, výstupy z těchto spoluprací jsou předávány NACPU jako informace pro zpracování a další využití.

Obrázek č. 10 – Koordinační toky V KACPU Zlínského kraje. Zdroj vlastní

Zřizovatelem KACPU ZLK je Zlínský kraj, koordinátorem je HZS ZLK. Koordinace v KACPU ZLK funguje na principu součinnosti a vzájemné spolupráce. HZS ZLK jako koordinátor řeší problematiku vztahující se k provozu KACPU, ale i záležitostem, které se bezprostředně týkají uprchlíků. V rámci nich

koordinuje činnost se všemi pracovníky, kteří se podílejí na průchodu uprchlíků celým administrativním procesem v KACPU. Jedním z významů pojmu koordinace je optimální spolupráce. Činnost KACPU může být nazvána multikoordinací. Jedná se o propojený systém, kdy všechny složky KACPU musí fungovat ve vzájemné optimální spolupráci. Vysazení či neochota jedné ze složek koordinovat svou práci s druhými složkami zastaví nebo výrazně zpomalí celý proces fungování systému KACPU. Nutnost vzájemné spolupráce je reflektována a vyplývá z kapitoly 2.2.

2.1.4 Logistika

Logistické zajištění činnosti KACPU spadalo a spadá převážně do kompetence HZS ZLK. Příslušníci HZS ZLK se dopravovali do KACPU automobily, které splňovaly nejen logistické požadavky, ale hrály svou roli i při plnění dalších úkolů v rámci činnosti KACPU. Vždy bylo v KACPU standardní osobní vozidlo, lehké užitkové vozidlo (Volkswagen Caddy) a jeden dodávkový automobil.

V rámci činnosti KACPU se přepravují humanitární dávky, materiál nebo zboží ze skladů do uprchlického centra. Ze supermarketů se přepravuje jídlo z potravinových bank, dále pohonné hmoty pro naftová topidla zajišťující teplotu ve stanech, textilie z DNP k vyprání po použití a další vybavení nebo materiál sloužící k nezbytnému vybavení a fungování KACPU. Některé humanitární dávky, dary či potraviny v menších množstvích přiváželi zaměstnanci neziskových organizací (ČČK a Charita), zástupci krajského úřadu, sbory dobrovolných hasičů (dále jen SDH) a fyzické osoby. V kompetenci HZS ZLK bylo zajistit přepravu uprchlíků. Bylo a je nutné přemísťovat uprchlíky (mnoho z nich neprijelo auty) do přiděleného dočasného nouzového ubytování, při změně ubytování převoz do jiného, a také doprava z DNP do KACPU a zpět. Součástí byla i přeprava do vzdálenějších míst, například Humanitární a registrační centrum Vyšší Lhoty vzdálené cca 110 km od Zlína v Moravskoslezském kraji (tyto převozy provádělo výhradně HZS ZLK ve spolupráci s PČR) či převoz uprchlíků z nádraží do KACPU kvůli jejich velkému množství zavazadel. Na převozu uprchlíků ve Zlínském kraji se podílely

i sbory dobrovolných hasičů (dále jen SDH), kteří k tomuto úkolu byly povolávání Krajským operačním a informačním střediskem (dále jen KOPIS). Příslušníci HZS ZLK mají svá vozidla v KACPU v tzv. operativním řízení a každou cestu mají povinnost ohlásit na KOPIS se sdělením cíle a účelu cesty, včetně informací o počtu uprchlíků nebo druhu přepravovaného materiálu. Pokud kapacity vozidel v KACPU nebyly dostatečné pro převoz většího množství uprchlíků, byl kontaktován KOPIS a jeho prostřednictvím vyslán autobus HZS ZLK ze stanice Zlín.

2.1.5 Ekonomické faktory

Se zřízením a provozem KACPU ZLK se logicky objevily, a i nadále objevují náklady, které je nutné hradit. Náklady na zaměstnance si platil každý ze segmentů KACPU ZLK sám. HZS ZLK hradilo náklady na dopravu uprchlíků, převoz materiálu, čištění mobilních toalet, roztoky pro dezinfekci prostorů budovy KACPU i stanů, pohonné hmoty do teplometů, prací prostředky pro praní spacáků, dek (z KACPU i DNP), ručníků a jiných textilií. Krajský úřad ze svého rozpočtu hradil de facto všechno ostatní. Znamenalo to nájem za využívání prostor, kde bylo KACPU zbudováno, energie (voda, elektřina, plyn), náklady na stravné pro obsluhu KACPU, občerstvení pro obsluhu KACPU i uprchlíky, náklady na tlumočníky a dobrovolníky, kteří pracovali pro Zlínský kraj na dohodu o provedení práce. Agendu nákladů v rámci provozu KACPU ZLK zpracovává Oddělení pro zvláštní úkoly krajského úřadu ve Zlíně. Dle jeho vyjádření stál provoz KACPU od jeho zahájení v březnu 2022 do konce roku 2022 Zlínský kraj celkem 3 042 809 Kč.

Ministerstvo vnitra v srpnu 2022 informovalo o záměru vyhlásit dotační titul na neinvestiční dotace, o které mohou žádat kraje a hl. m. Praha na výdaje spojené se zajištěním provozu KACPU. Na dotační tituly bylo uvolněno 200 milionů korun³². Dotační tituly jsou rozčleněny do několika fází dle časových období.

³² *MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. [cit. 2023-02-15]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ministerstvo-vnitra-krajum-proplati-naklady-na-provoz-krajских-asistencnich-center-pomoci-ukrajine.aspx>

Zlínský kraj obdržel z rozpočtu ministerstva vnitra GŘ – HZS v roce 2022 částku 2 238 862 Kč. V lednu 2023 byla krajským úřadem zaslána žádost o finanční prostředky jako náhrada za provoz KACPU LZK na období od září do prosince 2022 v celkové výši 399 003 Kč. Předpokládá se refundace na celou požadovanou částku. Z vlastních prostředků Zlínský kraj zatím zaplatil 404 943 Kč.

2.1.6 Režimy fungování KACPU ZLK

KACPU ZLK bylo zřízeno 1. 3. 2022 a fungovat v plném provozu začalo 3. 3. 2022 od 07:00 od rána. Od té doby fungovalo v několika režimech, které se měnily dle množství přicházejících uprchlíků a personálních kapacit jednotlivých segmentů KACPU ZLK.

Režim 1. Režim tzv. 24/7 (24 hodin, 7 dní v týdnu), kdy se jednalo o nepřetržitý provoz KACPU. V režimu 12 hodinových služeb 7:00 – 19:00 a 19:00 – 7:00 fungovali příslušníci HZS ZLK, příslušníci služby cizinecké policie s jedním příslušníkem pořádkové služby, jakožto dohledem nad bezpečností KACPU, dále také pracovníci Všeobecné zdravotní pojišťovny. Ostatní pracovníci KACPU pracovali od 7:00 – 19:00 hod.

Režim 2. Od 1. 4. 2022 byl provoz upraven na 7:00 – 19:00 každý den. Při příchodu po 19. hodině bylo o uprchlíky postaráno a byli převezeni do dočasného nouzového přístřeší (zde měli veškeré potřebné zázemí), kde setrvali, než došlo ke znovuotevření KACPU a příslušný uprchlík mohl být odbaven. Na místě 24 hodin zůstávali příslušníci HZS ZLK a PČR (služba cizinecké policie a příslušník pořádkové jednotky). Nepřetržitý provoz byl jen „udržovací“. Od 1.5. 2022 došlo pouze ke kosmetické změně pracovní doby na 7:00 – 17:00, vše ostatní zůstalo v režimu 2.

Režim 3. Ode dne 3. 6. 2022, kdy se již promítal postupný klesající příchod uprchlíků, byla provozní doba upravena na všední dny pondělí – pátek 8:00 – 17:00 a víkendy bylo zavřeno. Nonstop službu 24 hodin drželi pouze příslušníci HZS ZLK z důvodů uvedených v režimu 2.

Režim 4. Ode dne 1. 7. 2022 došlo k výrazné změně v otevírací době KACPU ZLK. Otevřeno bylo pouze pondělí – středa – pátek od 08:00 – 15:00. Stálý provoz zajišťovali i nadále příslušníci HZS.

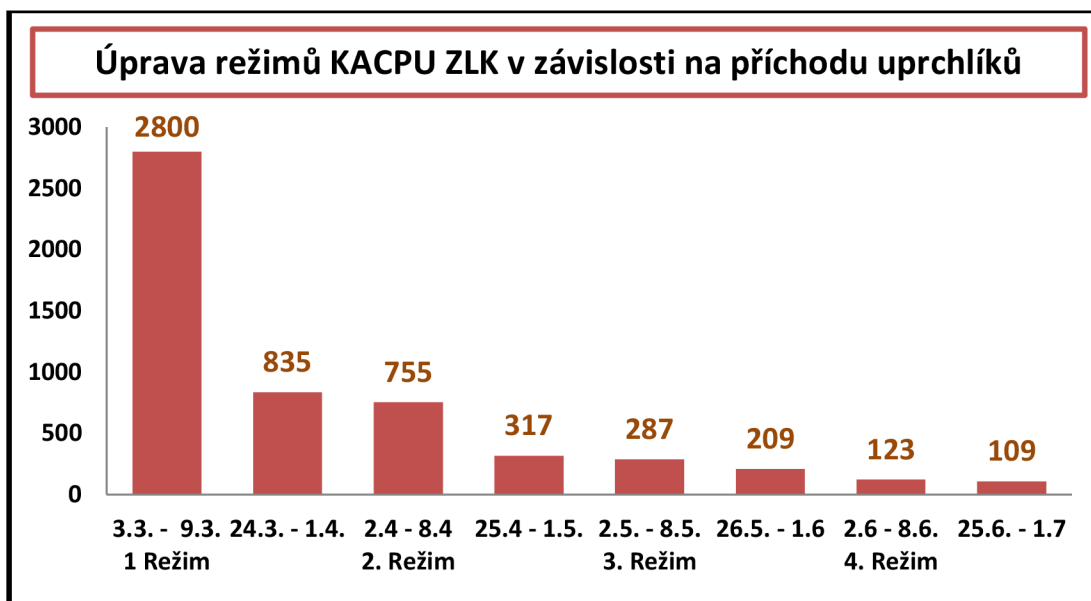
Režim 5. Tento režim zůstával stejný jako režim 4, výrazná změna se dotkla především přesunu, kdy bylo KACPU přestěhováno z KNTB do nových prostor viz kapitola 2.3. Výraznou změnou bylo to, že příslušníci HZS již nadrželi stálou službu, ale mimo pracovní dobu KACPU měli pohotovost s vozidlem v místě bydliště, aby byli schopni přijet pomoci mimo pracovní dobu KACPU. Na novém KACPU došlo ke změnám personálním. Zůstali „pouze“ příslušníci HZS, příslušníci služby cizinecké policie, pracovníci OAMP, překladatelky a koordinátorka.

Režim 6. Režim spuštěn 26. 1. 2023 – současnost. Důvodem je brzký konec ročních víz a jejich obnovování. Standardní otevírací doba pondělí – středa – pátek je doplněna otevřením v úterý a ve čtvrtek. Tyto dny je v KACPU pouze OAMP pro prodlužování víz dočasné ochrany uprchlíkům za pomoci koordinátorky a překladatelky. V tomto režimu pracuje KACPU ZLK do současnosti (02/2023) .

Režim COVID – 19. Od začátku fungování KACPU ZLK až do ukončení stavu pandemické pohotovosti k 3. květnu 2022³³ nosili pracovníci KACPU respirátory dodané ze skladu HZS ZLK, později byly dodávky doplňovány ze Správy státních hmotných rezerv (dále jen SSHR). Také každý uprchlík dostával při vchodu do budovy KACPU roušku, kterou měl povinnost nosit po celou dobu vyřizování víza dočasné ochrany, vyjma fotografování. Jedním z opatření byla i každodenní dezinfekce vnitřních prostor KACPU příslušníky výjezdové jednotky HZS ZLK stanice Zlín. Se snižováním počtu uprchlíků se snižovaly i frekvence provádění dezinfekce viz foto příloha.

Ukázku souvislosti mezi počty příchozích uprchlíků a v reakci na ně měnící se režimy fungování KACPU ZLK zobrazuje následující graf č. 1. K tomu bude sloužit vždy součet sedmi dní po zavedení nového režimu a sedm dní před změnami režimu fungování KACPU.

³³ *MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. [cit. 2023-02-11]. Dostupné z: <https://www.mzcr.cz/tiskove-centrum-mz/vlada-schvalila-navrh-ministra-zdravotnictvi-na-ukonceni-stavu-pandemicke-pohotovosti/>

Graf č. 1- Úprava režimů KACPU v závislosti na množství příchodu uprchlíků přicházejících do Zlínského kraje. Zdroj: vlastní

2.2 Činnost KACPU Zlínského kraje

Činnost KACPU ZLK a vlastně celého systému KACPU je tvořeno činnostmi jednotlivých segmentů. Od začátku, ale i v průběhu fungování KACPU ZLK, se u některých segmentů činnosti měnily a vyvíjely dle aktuálních potřeb. U jiných naopak zůstávají konstantní od začátku fungování KACPU až do současnosti.

2.2.1 Hasičský záchranný sbor

Hasičský záchranný sbor byl určen jako základní koordinátor celého KACPU ZLK. Jako obsluha KACPU pracovali a pracují příslušníci z oddělení Ochrany obyvatelstva a krizového řízení (dále jen OO a KŘ) z krajského ředitelství a z jednotlivých územních odborů Uherské Hradiště, Vsetín a Kroměříž. Celkem se jedná o 12 příslušníků pracujících ve směnách po třech. Směna se skládá z jednoho vedoucího směny a dvou příslušníků. Dále se na provozu KACPU podíleli a podílejí příslušníci výjezdové jednotky ze zlínské stanice, příslušníci fungují v rámci skupiny týmu posttraumatické péče (dále jen TPP) a příslušníci pracující na KOPIS. Z jednotek požární ochrany (dále jen JPO) se podíleli na činnosti KACPU také jednotlivé SDH.

Činnost příslušníků OO a KŘ

- ❖ Koordinace jednotlivých oborů pracujících v rámci KACPU ZLK.
- ❖ Spolupráce s neziskovými organizacemi.
- ❖ Obsluha telefonu a emailu KACPU (řešení žádostí, poskytování informací, nabídky humanitární pomoci aj.).
- ❖ Aplikace nařízení NACPU do provozu KACPU.
- ❖ Přijímání a uskladnění humanitární pomoci ze strany fyzických a právnických osob a dalších organizací.
- ❖ Zpracování hlášení a tabulek pro NACPU (viz foto příloha).
- ❖ Zpracovávání statistik KACPU ZLK.
- ❖ Zavádění seznamů osob a kontrola uprchlíků v ubytovacím systému HUMPO.
- ❖ Doprava uprchlíků – z nádraží do KACPU, z KACPU DNP a zpět, převoz na dočasné nouzové ubytování, k lékaři, při reubytování aj.
- ❖ Poskytnutí DNP a dočasného nouzového ubytování.
- ❖ Zajištění praní textilií z KACPU a DNP (ložní prádlo, ručníky, deky z dětského koutky aj.).
- ❖ Převozy potravin a různého druhu materiálu (potravinová banka, sklady).
- ❖ Zajištění občerstvení pro uprchlíky v prostoru KACPU (káva, čaj, oplatky, pití, potraviny pro děti).
- ❖ Úklid odpadků v prostorách KACPU (stany, vnější prostory).
- ❖ Zajištění a obsluha stanů v KACPU (čistota, doplnění PHM, udržování stálé teploty atd.).
- ❖ Spolupráce a konzultace s jednotlivými ubytovateli a obcemi kvůli řešením problémů s uprchlíky (špatné chování, změny v ubytování).
- ❖ Doprovod do nemocničního zařízení.
- ❖ Další činnosti.

Příslušníci výjezdové jednotky ze stanice Zlín

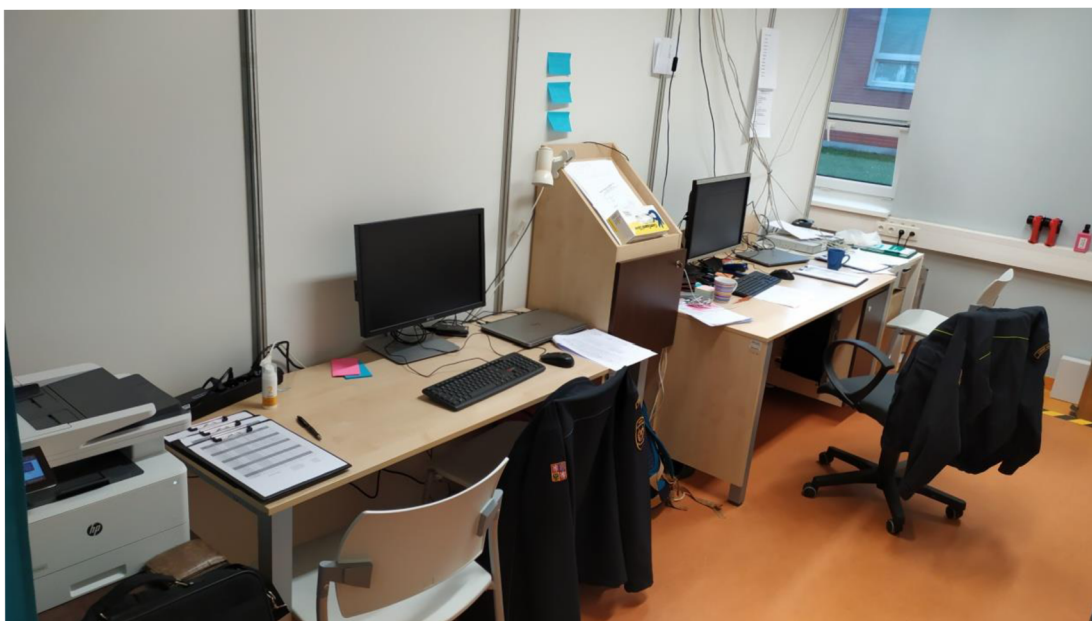
- ❖ Pravidelná dezinfekce prostor KACPU.
- ❖ Posádka autobusu pro nutný převoz většího počtu uprchlíků.

Příslušníci TPP

- ❖ Poskytování psychosociální pomoci (zejména starost o děti).
- ❖ Tlumočení (někteří členové).
- ❖ Pomoc obsluze KACPU.

Členové SDH obcí

- ❖ V případě většího vytížení obsluhy KACPU převoz uprchlíků na dočasné nouzové ubytování.

Obrázek č. 11 – Pracoviště HZS ZLK v KACPU Zlín. Zdroj: vlastní

2.2.2 Krajský úřad

Krajský úřad, resp. hejtman Zlínského kraje byl pověřen, aby vytvořil zázemí pro KACPU na území Zlínského kraje. Hejtman delegoval tento úkol na podřízené orgány kraje a sám se do této činnosti zapojoval.

Činnosti

- ❖ Výběr vhodných prostor a zřízení KACPU ZLK.
- ❖ Zajištění dočasného přístřeší pro uprchlíky – nalezení vhodných prostor, uzavření smluv atd.
- ❖ Zabezpečení zdravotního ošetření.
- ❖ Vybavení KACPU – materiální, zajištění občerstvení, strava, kancelářská technika aj.
- ❖ Odvoz odpadu z KACPU ZLK.

2.2.3 Odbor azylové a migrační politiky

Jeho činnost je od počátku stěžejní pro legální vstup uprchlíků do České republiky. Před zřízením KACPU bylo sídlo OAMP ve Zlíně zahlceno uprchlíky žádajícími o vízum dočasné ochrany. OAMP neměl dostatečné personální ani prostorové kapacity pro tak velký příliv uprchlíků. Museli být přijímáni noví pracovníci na dohodu o provedení práce, aby se podařilo příliv uprchlíků zvládnout. V KACPU pracovali na třech přepážkách, kde byl vždy pracovník na dohodu o provedení práce a s ním rozhodčí pracovník, který dohlížel nad správností fungování přepážky. Z počátku měli pracovníci OAMP ranní a odpolední směny, za čas pracovní doba korespondovala s otevírací dobou KACPU. Do konce roku 2022 byly hlavní náplní činnosti OAMP nové žádosti o vízum dočasné ochrany. Vzhledem k tomu, že fotografie na víza provádí služba cizinecké policie, jsou posílány pracovníkům OAMP chráněnými emaily.

Jednotlivé činnosti OAMP

- ❖ Nová registrace víz dočasné ochrany.
- ❖ Prodloužení víz dočasné ochrany.
- ❖ Spolupráce se službou cizinecké policie.
- ❖ Lustrace v Cizineckém informačním systému.
- ❖ Vyhodnocení žádosti o poskytnutí víza dočasné ochrany.
- ❖ Rady příchozím, jak postupovat v případě neudělení víza.
- ❖ Změny adresy pobytu uprchlíků.
- ❖ Vystavení duplikátu víza při ztrátě.

- ❖ Potvrzení o pobytu.
- ❖ Vzdání se dočasné ochrany.
- ❖ Potvrzení o podání žádosti.
- ❖ Při potvrzení o podání žádosti – spolupráce službou cizinecké policie (na 10 dní pro zjištění, zda nebylo žadateli vystaveno vízum v jiném státě).

V současné době (02/2023) převažuje činnost v rámci prodloužení těchto víz.

2.2.4 Policie České republiky

V KACPU ZLK působili policisté z několika oddělení. Sloužili zde příslušníci služby cizinecké policie krajského ředitelství Zlín. Dále služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen SKPV) a příslušníci služby pořádkové policie. Služba cizinecké policie úzce spolupracuje s OAMP v rámci udělování víz a řešení všech úkonů souvisejících s tímto administrativním procesem. Fotografování na víza nejprve prováděla SKPV a po zaškolení i služba cizinecké policie, jejíž příslušníci tuto službu v květnu 2022 plně převzali. SKPV se službou pořádkové policie byla odpovědná za strážní službu objektu KACPU ZLK, kdy se střídali v režimu 24/7 ve 12 hodinových službách. Přes noc zůstávali v KACPU vždy i dva příslušníci služby cizinecké policie. Na kontrolu KACPU přijížděla několikrát za den i městská policie Zlín. Po přestěhování KACPU do nových prostor pokračovala v činnosti služba cizinecké policie. Strážní služba již nebyla stálá, ale v nepravidelných intervalech dochází policisté na kontrolu KACPU.

Služba cizinecké policie

- ❖ Kontrola pravosti dokladů a předložených listin.
- ❖ Kontrola vstupních přechodných razítek.
- ❖ Kontrola nepřetržitého pobytu na území států Evropské unie.
- ❖ Ztotožnění cizince při podání žádosti.
- ❖ Lustrace v evidencích policie České republiky – Cizineckého informačního systému, národní systém – Vízový informační systém.
- ❖ Zavedení žádosti do systému Cizineckého informačního systému.

- ❖ Povolení pobytu za účelem dočasné ochrany na území České republiky.
- ❖ Vydání víza s platností 1 rok.

Služba kriminální policie a vyšetřování

- ❖ Fotografování uprchlíků na víza dočasné ochrany.
- ❖ Ostraha objektu KACPU.

Služba pořádkové policie

- ❖ Ostraha objektu KACPU.

Do KACPU ZLK přijížděli v denních i nočních hodinách na kontrolu příslušníci Městské policie Zlín, kteří v případě potřeby řídili provoz v okolí KACPU ZLK. V současnosti (02/2023) slouží tři policisté ze služby cizinecké policie v průběhu otevírací doby. Jejich činnost v rámci KACPU ZLK by měla být ukončena dne 28. 2. 2023.

Obrázek č. 12 – Pracoviště služby cizinecké policie v KACPU ZLK v KNTB. Zdroj: vlastní

2.2.5 SUZ a CPIC

Zaměstnanci CPIC Zlín byli u samotného vzniku KACPU a podíleli se i na jeho otevření a koordinaci nezbytných aktivit. Při vzniku KACPU ZLK byla vytvořena pro zaměstnance CPC přepážka s denním provozem, včetně víkendů. Zaměstnanci CPIC koordinovali ubytování a odborné sociální poradenství

minimálně jedním kmenovým zaměstnancem a dvěma smluvními nebo dobrovolnými tlumočníky do ukrajinštiny. Pravidelná přítomnost pracovníků CPIC Zlín byla ukončena dne 30. 4. 2022. CPIC Zlín byl nucen z kapacitních důvodů přijmout pět pracovníků na dohodu o provedené práci, kteří působí na detašovaném pracovišti v Uherském hradišti, kde zajišťují další nezbytnou pomoc uprchlíkům a jejich integrace v ČR.

Činnost

- ❖ Zajištění, hledání a koordinace ubytování.
- ❖ Vytvoření databáze volných nabídek ubytování v regionu.
- ❖ Směrování osob do ubytování ve spolupráci s KACPU Zlín.
- ❖ Zajištění tlumočení do ukrajinštiny (ruštiny) ve spolupráci s Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně (dále jen UTB) s nonstop provozem.
- ❖ Odborného sociálního poradenství.
- ❖ Integrace dětí do školského systému.
- ❖ Terénní sociální práce v lokalitách s ubytovanými občany z Ukrajiny.
- ❖ Zprostředkování doprovodů, psychosociální pomoc, ve spolupráci s neziskovým sektorem zajištění vstupních adaptačních kurzů.

Po ustálení provozu byla v průběhu dubna 2022 celá agenda ubytování předána HZS ZLK jakožto obsluze a koordinačnímu prvku KACPU ZLK. Agenda tlumočení byla předána k 1. 7. 2022 zástupcům Krajského úřadu Zlínského kraje.

2.2.6 Úřad práce

Činnost zahájil Úřad práce Zlín (dále jen ÚP) současně s otevřením KACPU ZLK 3. 3. 2022. Byla zabezpečena pracovníky ze všech kontaktních pracovišť v rámci kraje. Od začátku května 2022 byla činnost ÚP zabezpečována externí pracovníci na dohodu o provedení práce se znalostí ukrajinského jazyka (rodilá Ukrajinka, žijící dlouhodobě v ČR).

Činnosti

- ❖ Poradenská činnost při vyhledávání zaměstnání.
- ❖ Zprostředkování zaměstnání – nabídka volných pracovních míst.
- ❖ Evidence zájemců o zprostředkování zaměstnání.
- ❖ Informace k podání žádosti o finanční pomoc přes ÚP – humanitární dávka (podmínky žádosti, způsob podání).
- ❖ Vydávání humanitárních dávek na místě (pouze ve výjimečných případech).

Činnost ÚP v KACPU ZLK byla ukončena 31. 5. 2022

2.2.7 Zdravotní pojišťovny

V KACPU Zlínského kraje působili zástupci dvou zdravotních pojišťoven, Všeobecné zdravotní pojišťovny a Revírní bratrské pojišťovny (dále jen RBP). Všeobecná zdravotní pojišťovna (dále jen VZP) musela stejně jako OAMP sáhnout k přijímání nových pracovníků na dohodu o provedení práce, aby zvládla velký příjem nových registrací zdravotního pojištění. V počátku fungování KACPU ZLK pracovali zaměstnanci obou pojišťoven v režimu 24/7. S ubývajícím počty nových uprchlíků došlo ke vzájemné dohodě mezi VZP a RBP, v KACPU ZLK byl poté přítomen vždy zástupce jen jedné z pojišťoven.

Činnost

- ❖ Zavedení nových pojištěnců do registru zdravotního pojištění (na základě vydaného víza dočasné ochrany).
- ❖ Změny a obnovení v registru (dříve občan Ukrajiny na území ČR pobýval a nyní se vrátil jako uprchlík).
- ❖ Řešení dotazů a podávání informací o rozsahu zdravotního pojištění (ve spolupráci s tlumočnickými).
- ❖ Rušení zdravotního pojištění v ČR (návrat na Ukrajinu).

Po přestěhování KACPU v 07/2022, byla ze strany RBP i VZP ukončena činnost v KACPU ZLK z důvodu blízkosti pobočky k novému KACPU (chůzí cca 10 minut).

2.2.8 Ostatní podílející se na činnosti KACPU

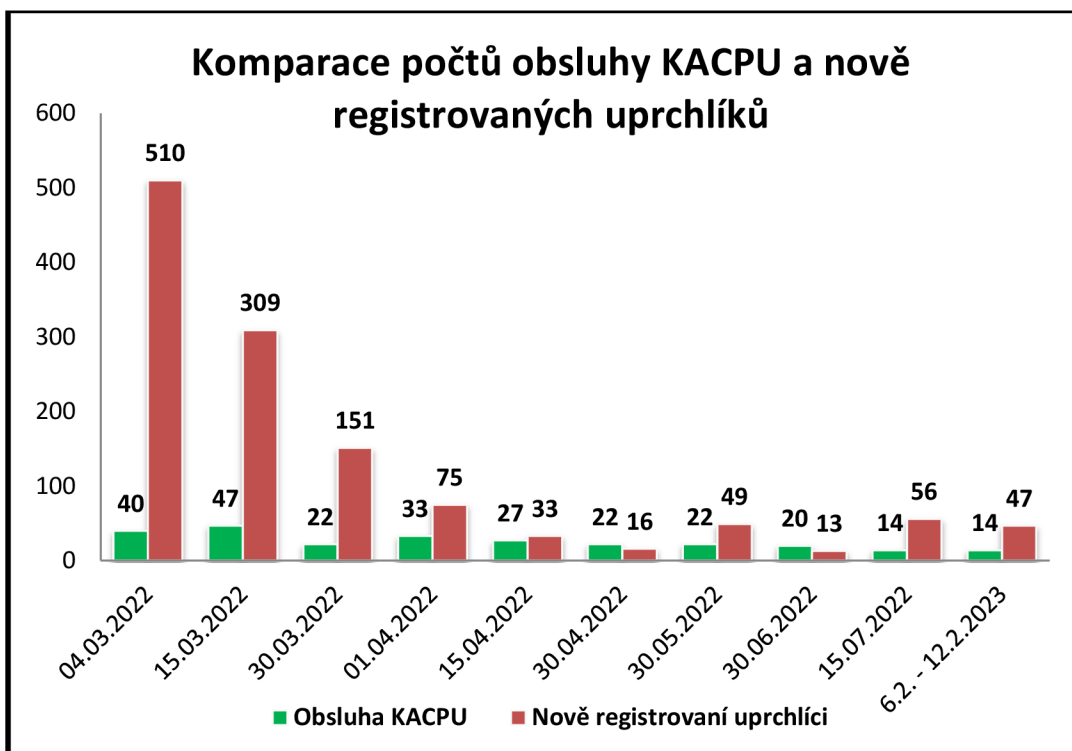
Na provozu KACPU se svými činnostmi podílelo mnoho dalších profesí. Koordinátorů se v rámci starého KACPU střídalo několik. Byli to zástupci krajského úřadu, UTB a neziskové organizace Romodrom. Jejich úkoly byly především organizace před samotnou budovou, rozdávání pořadníku (určování přednostního pořadí – těhotné ženy, maminky s malými dětmi, staří lidé), rozmístění studentů (překladatelů) do stanů, informování příchozích na místa, kde mohou získat zdarma jídlo nebo oblečení, pomoc s vyplněním formulářů a zjišťováním informací nutných k nalezení odpovídajícího ubytování (zvířata, počet osob, přibližný věk, zda mají auto atd.) aj. V současné době působí v KACPU ZLK jedna koordinátorka, jejíž činnost je financována přes neziskovou organizaci Romodrom prostřednictvím projektu Unicef na pomoc KACPU. K výše uvedeným činnostem přibyla v současné době i pomoc příchozím s vyplňováním formulářů o prodloužení víz dočasné ochrany. Vzhledem k absenci některých institucí (ÚP, VZP) je nutná pomoc a směřování cizinců na jejich adresy k vyřízení potřebných náležitostí. Dobrovolníci byli hlavně zpočátku nedílnou součástí KACPU ZLK. Jednalo se jak o fyzické osoby, které přišly nárazově pomoci, tak i o dlouhodobou pomoc. Dále o dobrovolníky z Charity Zlín působící převážně jako obsluha dětského koutku. Dobrovolníci z neziskových organizací provádějící např. canisterapii a ukázky cvičení agility pro rozptýlení zejména dětí. Ukrajínští nebo ruští studenti Univerzity Tomáše Bati působící převážně ve venkovních prostorách a fungující v rámci pomoci s vyplňováním žádostí. Později probíhala koordinace dobrovolnické činnosti ve spolupráci s krajským úřadem. Po přestěhování KACPU a snižujícím se množstvím přicházejících uprchlíků již nebylo pro dobrovolníky dostatečné vytížení a jejich práci převzala koordinátorka a překladatelka. V současné době se tedy již dobrovolníci na přímé činnosti KACPU ZLK nepodílejí. Překladatelé, kteří zpočátku pracovali jako dobrovolníci a následně byli financováni zpravidla krajským úřadem. Jednalo se o studenty UTB, dobrovolníky, zástupce ÚP, nebo CPIC fungujících na dohodu o provedení práce. V současné době docházejí na KACPU ZLK dvě překladatelky, které se nepravidelně střídají a jsou placeny krajským úřadem. Zaměstnanci KNTB, kteří měli ve starém KACPU na starosti chod

budovy a úklid. V současném KACPU je chod budovy zajišťován krajským úřadem.

2.3 Vývoj KACPU do současnosti

KACPU ZLK bylo zřízeno 3. března 2022 v KNTB ve Zlíně. Zřizovatelem byl Zlínský kraj, který platil i většinu nákladů na provoz KACPU viz podkapitola 2.1.5. První měsíc byl ve znamení velkého přílivu uprchlíků z Ukrajiny a tomu byl podřízen počet osob pracujících v KACPU. Nepřetržitý provoz a obsluha v jedné denní směně byla v přibližném počtu 38 osob. V nočních směnách byly počty o něco nižší. S postupným snižováním počtu příchozích uprchlíků se měnily i režimy fungování KACPU viz kapitola 2.1.6. Měnilo se i početní obsazení a profese, které postupně v KACPU omezovaly nebo ukončovaly svou činnost, např. ÚP k 31. 5. 2022, zdravotní pojišťovny pak v červenci 2022 z důvodu stěhování KACPU do nových prostor. Mezitím se snižovaly i počty dobrovolníků, překladatelů i koordinátorů. Mnozí z těchto osob měli svá zaměstnání nebo studia a nebylo v jejich silách nadále v této činnosti pokračovat. Ve starém KACPU se objevilo několik problémů, kterým bylo nutné čelit. Jednalo se například o parkování, vzdálenost od centra města, malé prostory uvnitř budovy, umístění v areálu nemocnice, kde byli pacienti a stále procházely jejich návštěvy i přes zákaz, a vznikaly tím problémy mezi občany a obsluhou KACPU. Zejména v prvních měsících bylo naopak velkou výhodou možností rychlého ošetření v rámci dětské pohotovosti (i pohotovosti pro dospělé) umístěné cca 100 metrů od budovy KACPU. Uprchlíci byli často psychicky i fyzicky vyčerpaní a trpěli dehydratací a dalšími akutními obtížemi.

Od června 2022 se hledaly nové prostory pro KACPU ZLK, protože budovu, kterou využívalo stávající KACPU požadovala zpět UTB, aby zde po prázdninách mohla obnovit výuku a stihla provést nezbytnou údržbu budovy. Nové KACPU ZLK bylo přemístěno do prostor bývalé hlavní brány areálu Svitů (budova č. 1) na ulici Jana Antonína Bati, ve 2. Podlaží.

Graf č. 2 – Komparace počtu obsluhy KACPU ZLK v uvedených obdobích s počty nově registrovaných uprchlíků. Zdroj: vlastní

Obrázek č. 13 – Nové KACPU, prostor pro vyplnění dokumentů, před samotným vyřízením administrativních úkonů. Zdroj: vlastní.

Nové KACPU je umístěné v těsné blízkosti krajského úřadu a nedaleko od centra města, kde se nachází většina institucí. K dispozici mají uprchlíci i parkovací dům s parkováním zdarma po dobu vyřízení žádosti. Velkou

výhodou je velký vnitřní prostor pro uprchlíky s dětským koutkem. KACPU začalo na novém místě fungovat 18. 7. 2022 a jeho obsluha byla omezena na 13 pracovníků. S koncem roku 2022 ubyla osoba zadávající a kontrolující uprchlíky do systému HUMPO. V novém KACPU začal fungovat zástupce mobilního operátora. V současné době zde nadále pracují hasiči jako koordinátoři – 3 příslušníci, od 4. 2023 se předpokládá snížení na 2. Služba cizinecké policie – 3 příslušníci, ke konci měsíce 02/2023 úplné ukončení činnosti v KACPU ZLK. OAMP 7 pracovníků. Překladatelky se stále střídají dvě (nepravidelně ze strany MV poslán překladatel) a jedna koordinátorka. V současné době je stěžejní práce KACPU zaměřena na prodlužování víz dočasné ochrany, kdy v období 6. 2. 2023 – 12. 2. 2023 odbavilo KACPU ZLK 444 uprchlíků. Provozní doba KACPU je pondělí – středa – pátek od 08:00 – 15:00. Úterý a čtvrtek jsou dny, kdy OAMP provádí pro objednané klienty pouze prodlužování víz dočasné ochrany z důvodu postupného uplynutí jednoho roku, na který jsou víza vydávána. Tyto dny jsou zatím v testovacím režimu z důvodu zjištění možností kapacit odbavení pracovníky OAMP. Nově dochází v tyto dny opětovně pracovníci CPIC a pomáhají s registrací, dále uprchlíkům pomáhají zakládat emaily a účty pro elektronickou komunikaci. Nové KACPU je stejně jako staré vybaveno dětským koutem. Nachází téměř ve středu města a je pro uprchlíky dobře dostupné. Obsluhu KACPU ze strany HZS ZLK čeká v březnu 2023 rozsáhlý úkol stěhování cca 130 uprchlíků, kdy jeden z velkých ubytovatelů s kapacitou 150 míst ukončuje k 31. 3. 2023 činnost v rámci dočasného nouzového ubytování. V současné době se připravuje zákon Lex Ukrajina V, ve kterém by mělo být upraveno zajištění fungování KACPU (tedy i KACPU ZLK). Místo jednotlivých krajů by mělo tento úkol převzít Ministerstvo vnitra – OAMP.

2.4 Komparace KACPU

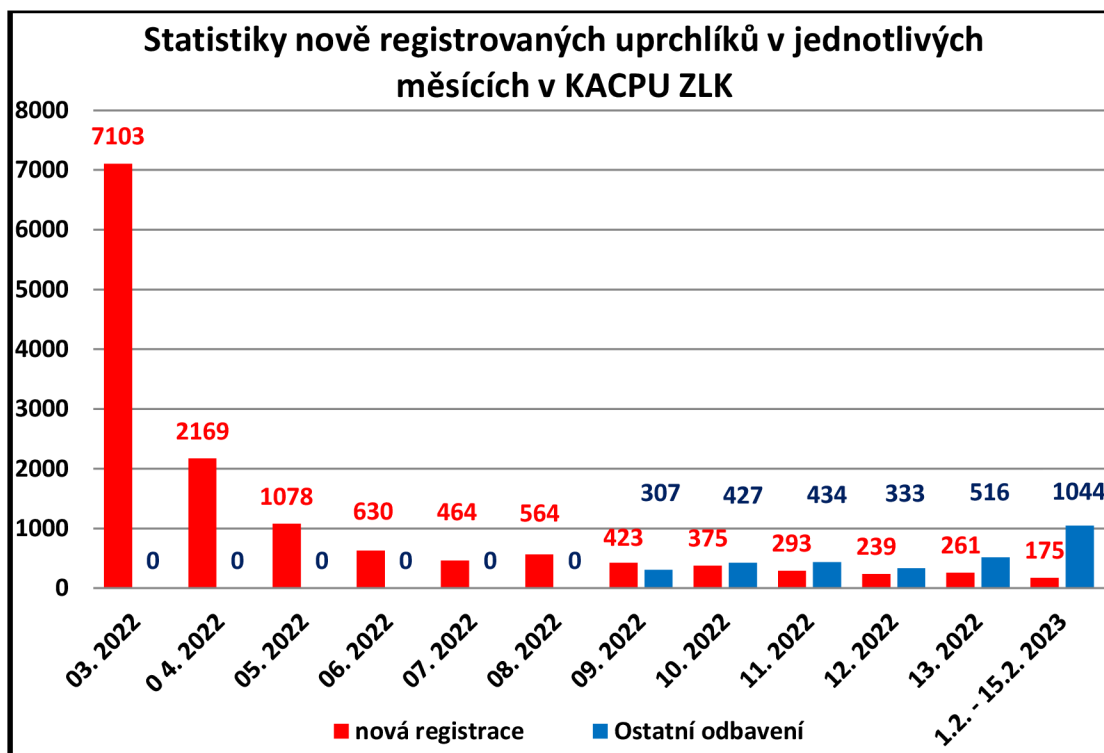
2.4.1 Statistiky uprchlíků v KACPU ZLK a vybraných krajů

Nedílnou součástí činnosti KACPU je zpracovávání statistických údajů o nově příchozích uprchlících a jejich registrací pro získání víz dočasné ochrany. Dalšími položkami ve statistických tabulkách týkajících se uprchlíků jsou

například nově ubytování, osoby vyřizující jiné záležitosti než nové registrace, počet uprchlíků v DNP, osoby čekající na odbavení atd. Statistické tabulky jsou spolu hlášením o stavu a činnosti KACPU pravidelně odesílány na NACPU. Nejdříve bylo hlášení s tabulkou odesíláno po každém dni, kdy bylo KACPU v provozu. V současné době se zasílají v týdenních intervalech. Statistické údaje napomáhají k získávání potřebných informací o činnosti KACPU v uplynulém období, vytíženosti, obsazenosti DNP, převozu uprchlíků aj. Může se tak dle vytížení KACPU operativně pracovat s případnou úpravou provozní doby KACPU, personálního obsazení a celkovou činností.

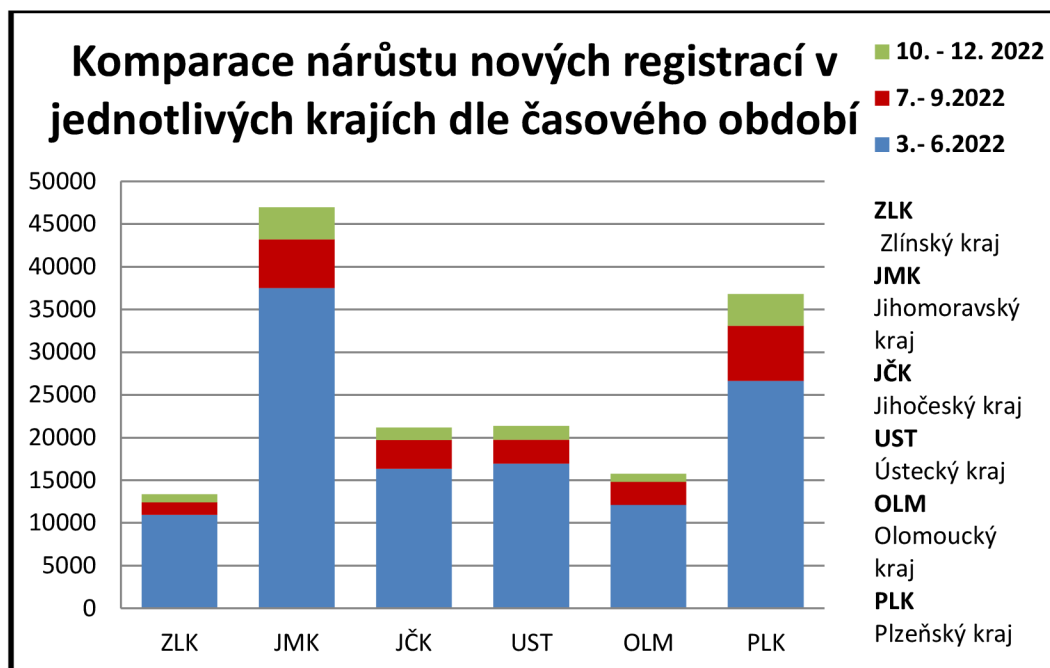
2.4.2 Registrace nových žadatelů o vízum

Největší množství uprchlíků přicházelo do KACPU ZLK, stejně jako do ostatních KACPU v prvních měsících po vypuknutí války. Zobrazení grafu č.3, reflektuje, jaké nasazení musely vynaložit služby jednotlivých KACPU, zejména v prvních měsících, kdy bylo zahlcení center skutečně masivní. Od září 2022 je vidět kromě vyřizování nových žádostí o registraci pro získání víz dočasné ochrany i další úkony, které se začaly zapisovat do statistik právě od zmíněného měsíce. Mnoho občanů Ukrajiny v České republice pracovalo před vypuknutím války, nebo zde měli jiný status. Nedochovalo tedy jen k novým registracím, ale i k úpravě dosavadního statutu těchto osob. Řešilo se i ukončení víz, změny adres, vystavení duplikátů a další administrativní úkony související s pobytem uprchlíků na území ČR. V jednotlivých měsících je vidět klesající zájem o nové registrace, ale vzrůstající trend vyřizování ostatních záležitostí. Od ledna 2023 dle statistických údajů v grafu vyplývá výrazný nárůst těchto „ostatních odbavení“. Jedná se o začínající vlnu prodlužování víz dočasné ochrany z důvodů vypršení jednoho roku, na kterou byla víza vydávána.

Graf č. 3 – Statistiky nově registrovaných osob a ostatních odbavených osob v KACPU ZLK (statistika řešení ostatních problematik se zpracovává od září 2022). Zdroj: vlastní

Uprchlíci přicházejí do jednotlivých krajů na základě mnoha aspektů. Velikost kraje, města, možnosti pracovního zařazení, kapacity dostupného ubytování. Dalším aspektem jsou sociální vazby, kdy mají v uprchlíci v krajích příbuzné, přátele a známé, kteří jim mohou pomoci s prací, ubytováním a začleněním. V grafu č. 4 jsou vyobrazeny udělené nové registrace v jednotlivých vybraných krajích. Je vidět i udělování víz v časové posloupnosti po třech měsících až do konce roku 2022. Nejmarkantnější je dynamika snižování žádostí o nové registrace v měsících březen – červen a červenec – září 2022. V důsledku výrazného snižování nových registrací se objevovaly názory na postupné rušení KACPU a vyřizování záležitostí u příslušných úřadů viz podkapitola dotazníkové šetření. Přestože v jihomoravském a plzeňském kraji je trend snižování u nových registrací pozvolnější, má ve všech krajích klesající charakter.

Graf č. 4 – Zobrazení dynamiky nárůstu nových registrací u vybraných krajů v jednotlivých časových obdobích. Zdroj: vlastní

Současně je v grafu vidět silnější zájem o města s větším počtem obyvatel, která nabízejí širší možnosti ubytování i uplatnění na trhu práce. Pro porovnání s ostatními zmíněnými kraji, např. hlavní město Praha během období březen – červen zaznamenalo 100 097 nových registrací uprchlíků z Ukrajiny.

Tabulka č. 2 – Porovnání počtů personálu vybraných KACPU ČR³⁴. Zdroj: vlastní

Porovnání počtu personálu vybraných KACPU jednotlivých krajů v měsících			
Kraje	Březen 2022	Září 2022	Leden 2023
Počty personálu KACPU			
ZLK	38	14	11
JMK	140	45	40
ULK	55	45	22
JČK	70	25	12
OLM	25	30	20

³⁴ JMK Jihomoravský kraj, JČK Jihočeský kraj, OLM Olomoucký kraj, ULK Ústecký kraj, ZLK Zlínský kraj

Do září byl nárůst o zhruba 9 500 a do konce roku o dalších téměř 8 000 uprchlíků. Jak již bylo zmíněno, vzhledem k měnícím se počtům příchozích uprchlíků a jejich požadavků, měnily se jednotlivá KACPU jak ve vztahu k činnosti kterou vyvíjí, tak v množství personálu. V tabulce výše je porovnání některých vybraných KACPU a počtu personálu vždy ke konci daného měsíce. Slouží pro porovnání s grafy č. 4 a č. 6. Z hlediska pohledu počtu personálu k ubytovaným a nově registrovaným osobám v KACPU.

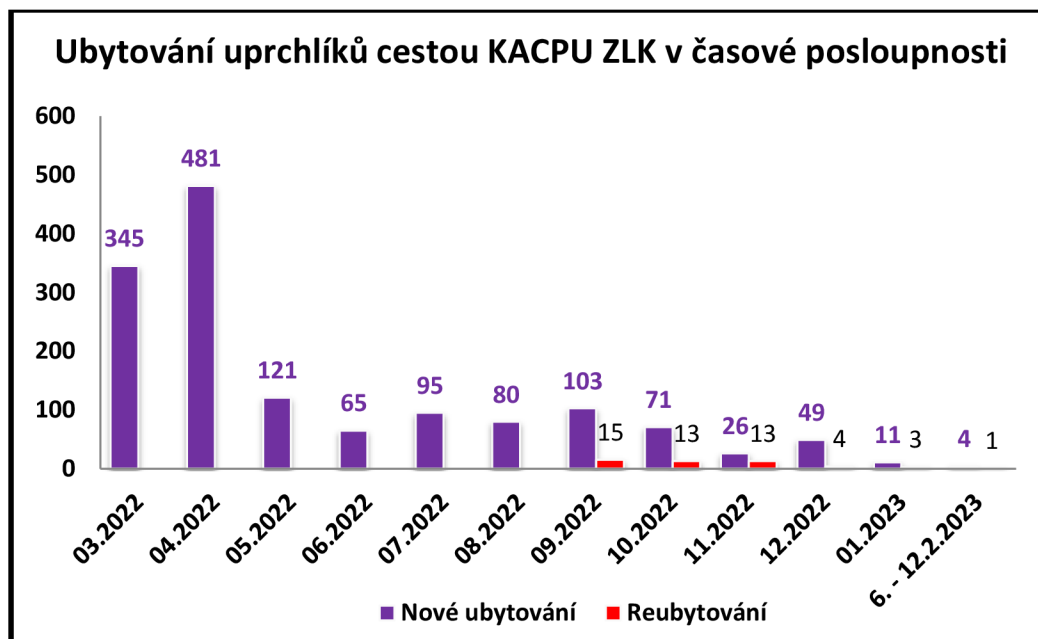
2.4.3 Ubytování

Spolu s poskytováním víz dočasné ochrany a vyřízením dalších administrativních náležitostí je ubytování uprchlíků dalším stavebním kamenem činnosti jednotlivých KACPU. Kapacity ubytování v soukromí, ubytovnách patřících podnikům, penzionů aj. by nebyly dostačující, proto vláda vydala dvě usnesení o uvolnění ubytovacích kapacit. První bylo „*usnesení vlády ČR ze dne 16. března 2022 č. 206 o vyčlenění volných ubytovacích kapacit v působnosti ministerstev a ostatních ústředních správních úřadů*“³⁵ a druhé „*usnesení č. 207 ze stejného dne o vyčlenění volných ubytovacích kapacit v krajích*“³⁶. S pomocí těchto usnesení došlo k výraznému navýšení volných ubytovacích kapacit v celé České republice. Obsluha KACPU se vždy v rámci možností a kapacit snažila poskytnout adekvátní ubytování rodinám uprchlíků vzhledem k jejich potřebám, současně možnostem, které se v kraji v rámci ubytování nabízely. Stejně jako u nových registrací bylo i ubytování ve velkých počtech zejména v prvních měsících a souviselo s množstvím příchozích uprchlíků přicházejících do KACPU ZLK viz graf č. 5. Reubytování osob se stejně jako u „ostatních odbaveních“ v rámci nových registrací zahrnuje do statistik až od září 2022. Jedná se o přeubytování osob, které z nějakých důvodů o ubytování přišly, jako např. ubytovatel ukončil činnost, stěhování blíže za prací, školou, lékařskou péčí atd. V grafech jsou zaznamenávány pouze osoby, které byly a jsou ubytovány cestou KACPU ZLK a jednotlivých vybraných KACPU. Velká část uprchlíků

³⁵ VLADA.CZ [online]. [cit. 2023-02-18]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/ubytovaci-kapacity-ministerstev-0206.pdf>

³⁶ VLADA.CZ [online]. [cit. 2023-02-18]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/ubytovaci-kapacity--v-krajich-0207.pdf>

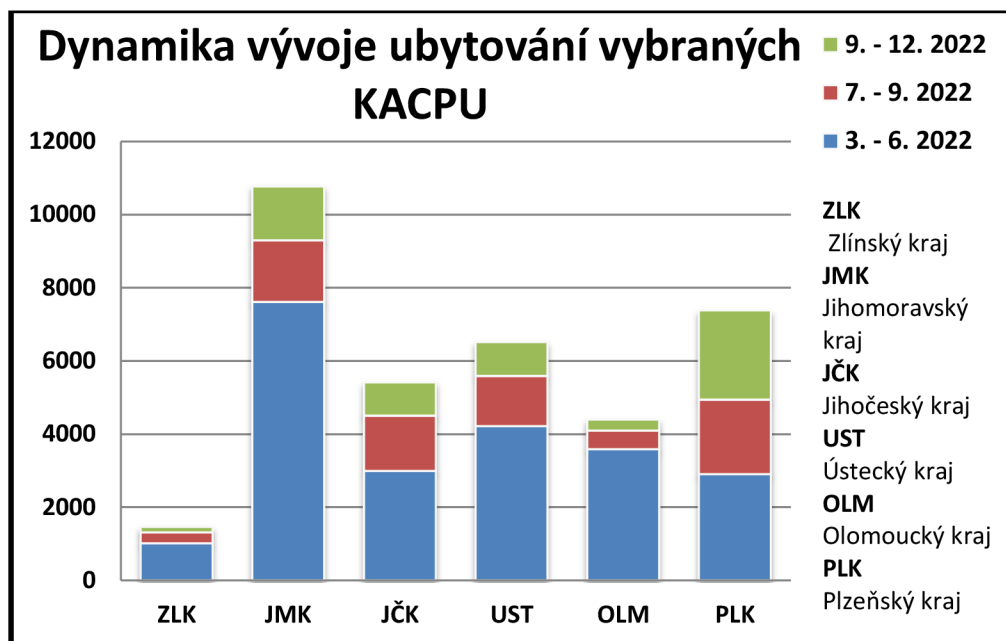
si ubytování nacházela sama, ale také prostřednictvím svých přátel a příbuzných, kteří zde byli již před válkou.

Graf č. 5 – Statistický přehled nově ubytovaných uprchlíků cestou KACPU ZLK v jednotlivých obdobích.

Zdroj: vlastní

Při ubytování se vyskytovalo mnoho komplikací např. rodiny a jednotlivci, kteří se špatně pohybovali nebo měli jiné zdravotní potíže. Pro tyto uprchlíky bylo nutné najít ideálně bezbariérové ubytování v blízkosti města (nejlépe přímo ve městě), kde se jim dostalo lékařského ošetření. Většinou se jednalo o starší občany Ukrajiny v doprovodu rodiny, čímž se zvýšili požadavky na umístění. Tím, že chtěli být jako rodina spolu (cca 6-7 lidí), bývalo nalezení adekvátního ubytování pro obsluhu KACPU skutečnou výzvou. Bylo tedy nutné najít ideálně bezbariérový dům, s blízkou dostupností lékaře, s možností pracovních příležitostí pro střední generaci, v blízkosti školy a školky pro nejmladší, v rozumném rozložení pokojů s ohledem na soukromí uprchlíků. Komplikovanější skupinou z hlediska ubytování byly také rodiny s domácími mazlíčky, byly to zejména rodiny z velkých měst. Dováželi sebou psi a kočky různých plemen a velikostí, králíčky, čivavy, nebo terária s hady. Někteří ubytovatelé přímo odmítali tyto uprchlíky, jiní, byť v malé míře, naopak vyžadovali rodiny uprchlíků s domácími mazlíčky.

Graf č. 6 – Komparace dynamiky vývoje ubytování vybraných KACPU krajů. Zdroj: vlastní

Vyobrazení v grafu č. 6 ukazuje vývoj ubytování vybraných KACPU v časových obdobích, vždy v rozmezí tří měsíců roku 2022. Stejně jako u nových registrací byl největší zájem o ubytování cestou KACPU v prvních měsících války na Ukrajině. Ve všech KACPU se ve větší či menší míře postupně zájem o nové ubytování snižuje. Výjimkou je plzeňský kraj, kde v posledních třech měsících byl zaznamenán nárůst ubytovaných o 391 osob proti období červenec – září 2022. Vzhledem k počtu ubytovaných osob je nutné zohlednit několik faktorů, jako například rozloha krajů a jejich rozmístění v ČR, lidnatost a velikost krajských měst. Současný stav v KACPU ZLK je z hlediska ubytování stabilní. Novým úkolem obsluhy KACPU ZLK je rozmístit cca 130 uprchlíků od ubytovatele, který ukončuje svou činnost ke konci března 2023 na základě neprodloužení požadavků ze strany ministerstva vnitra na uvolnění ubytovacího zařízení. Vzhledem k množství lidí k přemístění a kapacitních možnostech pracuje na tomto úkolu již od ledna každá směna KACPU ZLK.

2.4.4 Sumarizace

Statistiky v rámci diplomové práce se zabývají příchodem uprchlíků, registrací nových žádostí o získání víz dočasné ochrany a ubytováním uprchlíků. Hodnoty těchto aspektů jsou dostatečnou informací pro zhodnocení činnosti KACPU a jejich přínosu pro zvládnutí uprchlické krize. Níže jsou

sumarizovány statistiky všech osob nově žádajících o vízum a ubytovaných uprchlíků cestou KACPU od počátku války do konce roku 2022.

Tabulka č. 3 – Celkový statistický přehled uprchlíků, kteří v jednotlivých KACPU požádali o vízum dočasné ochrany v rámci celé ČR a byli jednotlivými KACPU ubytováni³⁷. Zdroj: autor

Statistika nových registrací a ubytování prostřednictvím KACPU ČR do konce roku 2022		
Kraje	Nové registrace	Nové ubytování
HMP	117 751	9 914
SČK	37 474	7 162
JMK	46 951	10 769
JČK	21 189	5 418
KHK	20 502	3 170
LBK	18 912	7 210
KVK	18 591	6 197
MSK	25 379	8 117
OLK	15 766	4 398
PAK	20 874	5 212
PLK	36 756	7 378
ULK	21 351	6 520
VYS	15 797	1 235
ZLK	13 338	1 436
Celkem	430 631	84 136

Celková čísla uvedená v tabulce č. 2 reflektují nové registrace, nezobrazují ale další osoby, které procházely s různými požadavky KACPU tzn., že pokud bychom chtěli získat číslo doplněné touto hodnotou, muselo by k číslu 430 631 být přidáno ještě číslo o několik desítek tisíc větší. Stejně tak u nových ubytování nejsou čísla doplněna počty reubytovaných uprchlíků, jejichž počet také není zanedbatelný. Statistická data nových registrací i ubytování ukazují důležitost a opodstatněnost zavedení KACPU. Bez zřízení KACPU by běžné orgány mající ve své kompetenci starost o uprchlíky nebyly schopny při svých kapacitách

³⁷ HMP hlavní město Praha, SČK Severočeský kraj, JMK Jihomoravský kraj, JČK Jihočeský kraj, KHK Královehradecký kraj, LBK Liberecký kraj, KVK Karlovarský kraj, MSK – Moravskoslezský kraj, OLK Olomoucký kraj, PAK Pardubický kraj, PLK Plzeňský kraj, ULK Ústecký kraj, VYS kraj Vysočina, ZLK Zlínský kraj

takové množství nově přichozích zvládnout a zajistit jim komplexní péči, zejména v prvních měsících, kdy přicházeli ve velkém množství. Některé činnosti KACPU se postupem času proměňují, např. někteří ubytovatelé postupně svá ubytování ruší a je potřebné tyto uprchlíky umísťovat do nových zařízení

2.5 Dotazníkové šetření u pracovníků KACPU

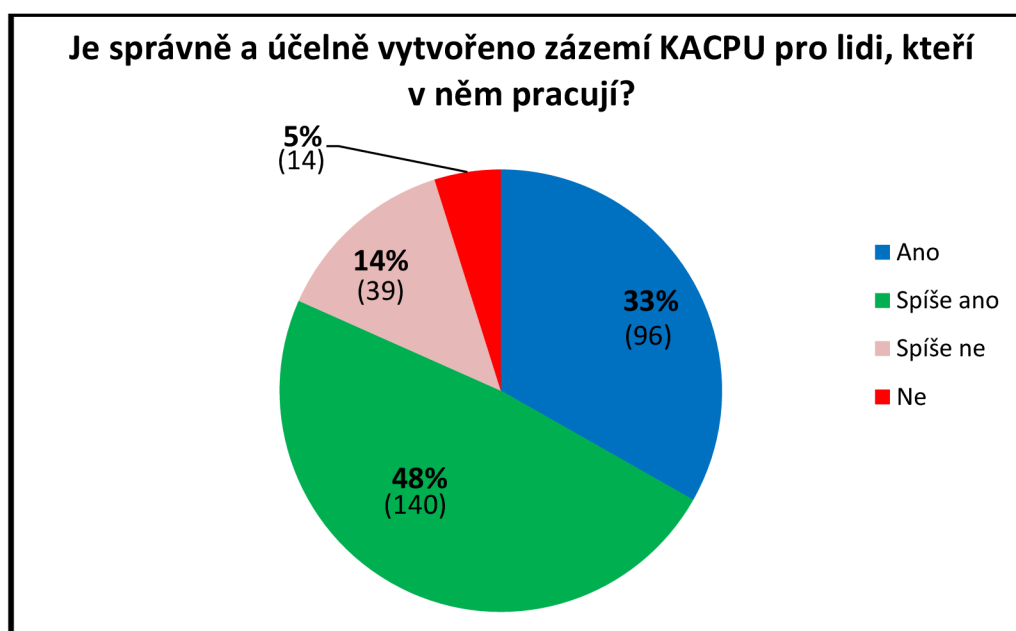
Dotazníkové šetření bylo zaměřeno na odpovědi personálu KACPU ve všech krajích ČR. Cílem dotazníkového šetření bylo zjištění, zda zřízení a fungování KACPU v jednotlivých krajích lze označit jako opěrný bod systémové pomoci uprchlíků na území našeho státu. Současně byla řešena otázka, zda by bez zřízení jednotlivých center byla ČR schopna nastalou situaci zvládnout a zda samotné zřízení KACPU bylo účelně zřízeno i pro lidi, kteří v nich pracují.

Z oslovených pracovníků KACPU se dotazníkového šetření zúčastnilo celkem 289 osob. Hlavní a nejvýraznější skupinou v odpovědích byli příslušníci HZS ČR 138 s podílem 47,8%, dále příslušníci PČR 46 (15,9%), pracovníci OAMP 42 (14,5%), zástupci zdravotních pojišťoven 33 (11,4 %) a překladatelů odpovědělo 9 (3%). Další respondenti, kteří se zúčastnili dotazníkového šetření, odpovídali v rozmezí do 3 % z celkového počtu vyplněných dotazníků. Dotazník je rozdělen do tří částí. V první části je vyhodnocení otázek týkajících se činnosti KACPU ve vztahu k samotným pracovníkům, tedy jak zasahuje do jejich běžné činnosti, osobního života atd. Druhá část je věnována pohledu pracovníků na zajištění jejich práce v rámci KACPU a jeho fungování. Ve třetí části dotazníkového šetření jsou odpovědi na roli a opodstatnění zřízení KACPU v rámci řešení uprchlické krize.

1. Práce KACPU byla a je neustále pro některé pracovníky psychicky náročná, v této souvislosti v dotazníku odpovědělo souhlasně 60%. 224 respondentů což je celých 77,5% z 289 odpovědělo, že práce v KACPU jim zasahuje do jejich pracovního života. 90% písemných doplňujících odpovědí k této otázce měly stejnou podobu. Nemají kvůli práci v KACPU dostatek času pro svoji běžnou pracovní agendu. 52,2% z dotázaných rovněž zasáhla činnost

v rámci KACPU do jejich osobního života, kdy neměli dostatek času a energie se po náročné práci věnovat plně své rodině a mnozí se museli ve svém volnu věnovat své běžné pracovní agendě (často doplněno o dovětek zpočátku činnosti KACPU). 42,2% nezasahovala tato činnost do osobního života a 5,5% nedokázalo tuto otázku relevantně posoudit. Poslední odpovědi první části byla otázka, zda respondentům dala činnost v KACPU něco navíc v porovnání s jejich běžnou pracovní činností. 12,4% dotázaných nedokázalo posoudit, 21,5% odpovědělo ne a 66,1% (191) odpovědělo, že jim práce v KACPU dala něco navíc oproti jejich běžné pracovní činnosti. V písemných odpovědích, které doprovázely tuto otázku, byly zastoupeny nejčastější: nové zkušenosti, práce se stresem, nové kontakty a vnímání uprchlické krize z jiného pohledu.

2. Ve druhé části byla stěžejní otázka, zda bylo dle respondentů zázemí KACPU vytvořeno správně a účelně. Vyobrazení v grafu č. 7 ukazuje 81% kladných odpovědí ku 19 % záporným. K této otázce náležela i možnost

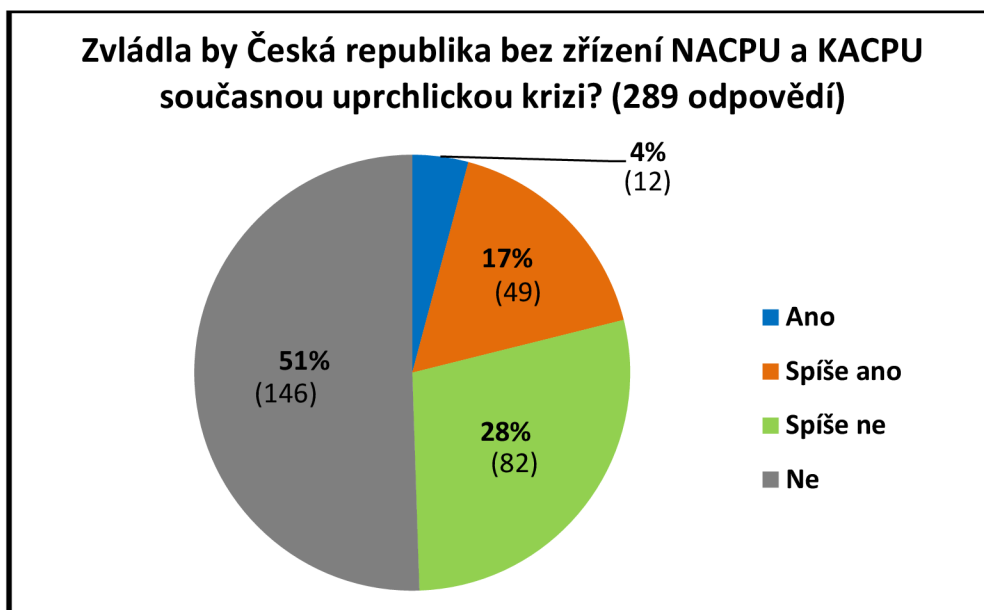

Graf č. 7- Dotazníkové šetření. Grafické zobrazení k otázce: Je správně a účelně vytvořeno zázemí KACPU pro lidi, kteří v něm pracují? Zdroj: autor

vyjádření písemnou formou. Nejčastější byly odpovědi, které poukazyvaly na nedostatečné zázemí pro případný odpočinek, hygienické zázemí, absence nebo kvalita stravy a psychologická podpora. Dalšími otázkami bylo, zda pracovníci jednotlivých profesí dostávali včas a v dostatečné míře informace

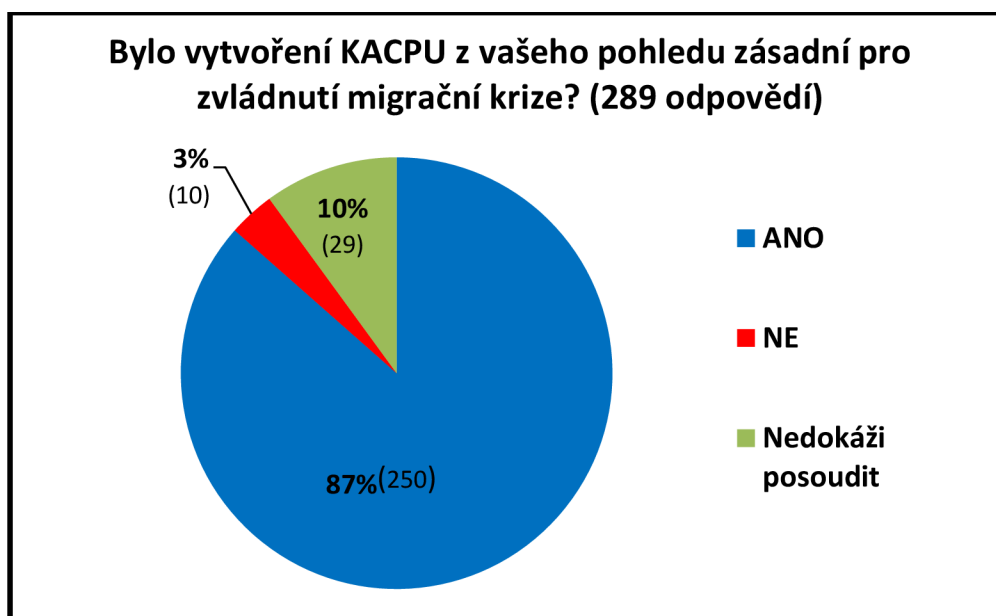
a materiální zabezpečení pro svou práci. Z hlediska informací se souhlasně vyjádřilo (odpověď ano, nebo spíše ano) 76% a nesouhlasně 20,7%. Zbylá procenta zůstávají pro respondenty, kteří tuto otázku nedokázali posoudit. Z hlediska dostatečného a včasného materiálního zabezpečení se vyjádřilo souhlasně 84% a nesouhlasně 12%, zbylí respondenti nedokázali otázku posoudit. Poslední otázkou bylo, zda by respondenti navrhli v rámci KACPU nějaké změny v systému fungování. Pro změny v systému fungování KACPU se vyjádřilo z 289 celkem 29% (84) respondentů, pro systém beze změn 37% (160). Změny v systému KACPU nedokázalo posoudit 34% (92). K navrženým změnám v systému se vyjádřilo písemně 64 respondentů. Nejčastěji navrženou změnou (20 respondentů), téměř jednou třetinou, bylo vyjádření, že v současnosti (02/2023) by mělo být zvažováno zrušení KACPU z důvodu již zvládnuté mimořádné události. Současně s tím převzetí této agendy zpět orgánům státu, nebo snížit počet KACPU na několik centrálních např. Praha, Ostrava, Brno, Plzeň. Další hojně zastoupenou změnou by mělo být z pohledu respondentů jasné ukotvení KACPU do právních norem a předpisů, včetně přesného rozdělení kompetencí v rámci koordinace a činnosti. Také tokem informací a dalších atributů zajišťujících chod KACPU, tím i synchronizaci jednotlivých center. Další odpovědi se týkaly zlepšení zázemí pro obsluhu KACPU i příchozí uprchlíky a také větší zapojení krajských úřadů.

3. V této stěžejní části dotazníkového šetření byly otázky povinné a odpovídalo všech 289 respondentů. Byly zaměřeny na zásadní otázky týkající se této diplomové práce. První otázkou bylo, zda by zvládla Česká republika bez zřízení NACPU a KACPU uprchlickou krizi viz graf č. 8. V otázce se vyjádřilo 21% respondentů (64), že ČR by tuto vlnu zvládla, nebo spíše zvládla i bez zřízení NACPU a KACPU. Oproti tomu 79% dotazovaných (227) odpovědělo, že by současná uprchlická vlna nemohla být nebo spíše by nebyla zvládnuta.

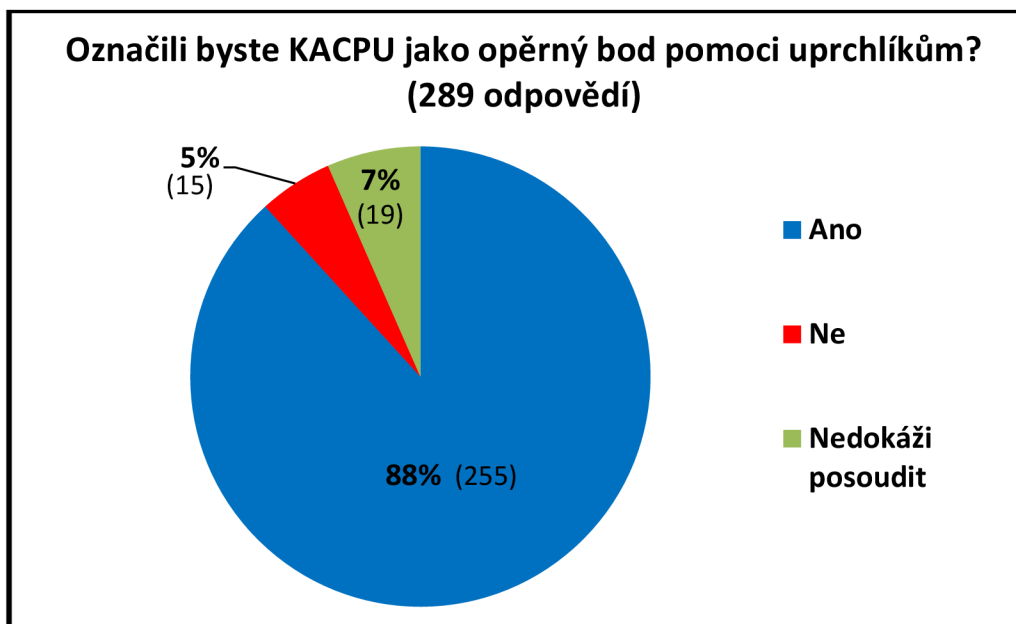
Graf č. 8 – Dotazníkové šetření. Grafické vyobrazení k otázce Zvládla by Česká republika bez zřízení NACPU a KACPU současnou uprchlickou krizi? Zdroj: vlastní

Další otázkou bylo, zda rozložení KACPU (jedno v každém kraji a v hlavním městě Praze) je dostatečné. 76% (226) dotázaných odpovědělo, že je rozmístění KACPU v ČR dostatečné pro zvládnutí uprchlické krize. Za nedostatečné množství KACPU, tedy odpověď ne zvolilo 7% (20) pracovníků a 17% (49) respondentů nedokázalo tuto otázku posoudit.

Graf č. 9- Dotazníkové šetření. Grafické vyobrazení odpovědi k otázce, zda bylo vytvoření KACPU z pohledu pracovníků zásadní pro zvládnutí uprchlické krize. Zdroj: vlastní

Grafické vyjádření zásadního přínosu zřízení KACPU viz graf č. 9 znázorňuje velkou převahu souhlasného stanoviska u této otázky. Dle vyjádření pracovníků KACPU bylo jeho zřízení zásadní pro 87% (250) dotázaných. Jen 3% (10) respondentů se vyjádřila negativně a 10% (29) dotázaných nedokázalo řešenou problematiku posoudit.

Graf č. 10 – Dotazníkové šetření. Grafické vyobrazení odpovědí k otázce, zda vnímají pracovníci KACPU jeho zřízení jako opěrný bod pomoci uprchlíkům

Poslední otázka na pracovníky jednotlivých KACPU přímo koresponduje s názvem diplomové práce. Znázornění v grafu č. 10 opětovně ukazuje, že 88% (255) respondentů vnímá KACPU jako opěrný bod pomoci uprchlíkům. 5% (15) s tímto tvrzením nesouhlasí a 7% (19) nedokáže tuto otázku posoudit.

Ve všech otázkách týkajících se KACPU, jeho nutnosti zřízení a zásadního přínosu pro zvládnutí uprchlické krize, se drtivá většina respondentů dotazníkového šetření vyjádřila souhlasně.

2.6 Vyhodnocení role a činnosti KACPU při zvládnání uprchlické krize související s válkou na Ukrajině

U většiny uměle tvořených systémů se prochází několika přípravnými fázemi včetně teoretických výpočtů o kapacitách systémů, jejich obsazení, fungování a rozsahu jejich činností. U systému pro pomoc uprchlíků v podobě

NACPU a KACPU nebyl, zjednodušeně řečeno, na teoretickou a přípravnou fázi dostatek času. Drtivá většina rozhodnutí, včetně toho o zřízení NACPU a KACPU, byla prováděna tzv. „na koleně“ a v časové tísní. Objevovaly se úkony a rozhodnutí, která byla velkým přínosem, a současně jako v každém novém systému, se objevovaly i nedostatky, které musely být postupně řešeny, eliminovány a odstraněny.

2.6.1 Přínosy

Rozhodnutí o zbudování KACPU dorazilo k hejtmanům 1. 3. 2022. Zde se ukázal velký přínos krajů, a především univerzální použití Hasičského záchranného sboru ČR, který během dvou dnů v součinnosti s ostatními dokázal v nepřetržitém provozu vytvořit celé KACPU. Zde začala v rámci KACPU i spolupráce s ostatními složkami, musela fungovat vzájemná souhra, spolupráce a ochota pomoci k úspěšnému dokončení úkolu. KACPU byla zbudována a začala fungovat opravdu v rekordním čase. Když zohledníme dohodu na výběru místa, vyčlenění personálu, převzetí prostor, přestavění, ustavení zábran, vytvoření zázemí pro uprchlíky i personál, instalace kancelářského vybavení, elektroinstalace atd. Přes všechny problémy byla KACPU otevřena v rekordním čase. Přínos HZS se ukázal i v případě převozu uprchlíků, kdy jako jedna z mála složek mohla tuto činnost vykonávat. Velkým, zároveň asi i základním kladem pro uprchlíky bylo a je, že vyřizování veškerých administrativních záležitostí nutných pro legální pobyt v České republice se nacházelo centrálně na jednom místě. Nemuseli tak i v době jejich masového příchodu cestovat po jednotlivých krajských městech a jednotlivé instituce vyhledávat, ale po vyřízení všech záležitostí v KACPU odcestovat přímo do místa nouzového ubytování. Tato centralizace je kladem i pro segmenty, které se v KACPU podílejí na jeho činnosti. Vše v rámci koordinace a předávání informací bylo řešeno na místě přímým kontaktem mezi jednotlivými pracovníky. V rámci KACPU na úseku jednotlivých segmentů pracovali zaměstnanci z celého kraje, kteří by se za jiných okolností nikdy nesečkali. Společným fungováním v KACPU vznikaly nové profesionální vazby, které dopomohly k užší spolupráci mezi nimi. Výhodou bylo i zjištění, že některé materiální zabezpečení, které bylo do té doby používáno či uskladněno, je v současné době zastaralé nebo ho není

dostatečný počet. Velkým přínosem jsou zkušenosti, které byly díky zřízení tohoto systému načerpány a nadále se čerpají na všech úrovních – od vlády, ministerstev, krizových štábů, jednotlivých krajů, vedoucích a ředitelů jednotlivých oborů až po všechny, kteří pracují s uprchlíky v systému NACPU a KACPU. Získané zkušenosti se od počátku fungování do tohoto systému zpětně promítají.

2.6.2 Nedostatky

Prvotním nedostatkem, který se projevoval v samých začátcích fungování KACPU, byly neúplné informace, které vedly k informačním šumům a nezdůvodněným nedorozuměním. Zároveň ale vedly ke kreativě a k vymýšlení nových nápadů a iniciativ k řešení problémů na různých úrovních. Negativním faktorem, spíše než nedostatkem, bylo psychické vypětí pracovníků KACPU hlavně v prvních měsících, kdy prováděli v denních i nočních směnách velmi náročnou práci za ztížených podmínek ve frustrujícím prostředí. Došlo k navržení jejich standardní práce a mělo to vliv i na jejich osobní život (viz podkapitola 2.5). Problematika některých specifických skupin (občané s nejasnou státní příslušností, zpravidla rómského původu), by mohla být označena jako další nedostatek ve fungování systému pomoci uprchlíkům, kdy nebylo jasně definováno (a vzhledem k absenci zkušeností ani nemohlo být), jak správně v případě těchto skupin uprchlíků postupovat. V rámci konzultací s jednotlivými segmenty systému se podařilo sjednotit postup, kdy tyto skupiny byly přesunuty do ubytovacích prostor poskytovaných MV – Správou uprchlických zařízení, nebo z různých důvodů opustily Českou republiku. Nedostatkem v rámci fungování systému bylo i zahlcení emailu KACPU různými dotazy s poptávkou informací, které se dají běžně dohledat na webových stránkách. V tomto směru nebyla provedena žádná opatření. Mnohdy se jednalo a jedná o dotazy, které obsluha KACPU ze strany HZS není kompetentní sdělovat. Nedostatkem byl dle rozhovorů označen i měnící se systém ubytování (HUMPO). Dle převažujících názorů se HUMPO jako systém naopak vyvíjí, přes rozšiřování funkcí a zabezpečení systému se spíše zdokonaluje, a není pro uživatele funkčně složitější.

2.6.3 Návrhy a doporučení

NACPU i KACPU je nutné hodnotit v kontextu dané situace, kdy Česká republika jako samostatný stát nikdy nečelila takovému náporu uprchlíků, jako v současné době. I když v některých chvílích docházelo (zejména v počátku) k chybám v různých podobách, dařilo a daří se tyto chyby identifikovat, eliminovat a tvořit opatření, aby se neopakovaly. Psychické zatížení pracovníků jednotlivých segmentů KACPU bylo velmi vysoké. Ve výjimečných případech docházelo mezi některými segmenty (pouze z počátku) k určitým nedorozuměním, která byla zapříčiněna nedostatkem informací. Díky přímé spolupráci v jednom místě došlo vždy velice brzy k vyjasnění nedorozumění a pokračovalo se v práci, aniž by byla jakkoliv narušena vzájemná spolupráce. Hodnotovým měřítkem může být i to, že v rámci téměř roční spolupráce se vytvořily trvalé profesní i přátelské vazby mezi jednotlivými složkami, které vyústily v trvalou spolupráci a přehled o vybavení jiné složky (příkladem může být hrazení, které vytyčovalo plochu vymezenou KACPU ZLK, poskytnuté ze strany PČR. V rámci spolupráce bylo dohodnuto zapůjčení hrazení pro potřeby HZS i v budoucnu). Získání nových kontaktů a spolupráce jako poznatek z činnosti v KACPU vychází i z dotazníkového šetření. Hodnocení KACPU jako celku je i přes některé dílčí problémy na základě rozhovorů i dotazníku velmi pozitivní. Založením NACPU a KACPU byl vytvořen systém, který ukázal flexibilitu jednotlivých složek a jejich nezbytnost pro zvládnutí uprchlické krize. Stejně tak ukázal ochotu jednotlivých zainteresovaných stran participovat na fungování KACPU, a tím i pomoci zvládnout celou krizi. Doporučením v rámci celého systému je sběr dat a následné provedení analýz konkrétních činností v NACPU a KACPU. Při tvorbě budoucích dokumentů zaměřených na tvorbu uprchlických center bude stěžejní jasné rozdělení pravomocí a stanovení kompetencí jednotlivých orgánů, které zde budou provozovat svou činnost, aby se předcházelo problémům a nedorozuměním.

ZÁVĚR

Uprchlická vlna, kterou Česká republika zažila a zažívá, je fenomén, který ve své novodobé historii nepamatuje. Na jejím začátku je zjištění, že plány, které byly připraveny na migrační vlnu a měly systémově pomoci zvládnout i vlnu uprchlickou, nejsou pro takový masový počet osob dostatečné. Bylo zřízeno Národní asistenční centrum pomoci Ukrajině a krajská asistenční centra pomoci Ukrajině, které měla zajistit zvládnutí uprchlické krize. Přes poměrně velké časové a organizační nároky na vybudování krajských asistenčních center pomoci Ukrajině se v rekordním čase podařilo vybudovat fungující systém zvládající odbavovat vysoké počty uprchlíků, kteří přicházeli do České republiky hlavně v prvních měsících války na Ukrajině. Koordinační a informační podpora vstupovala do KACPU z NACPU, současně ale probíhaly informační toky i opačným směrem a mezi jednotlivými KACPU. Na základě statistických údajů z praktické části práce vyplývá, že byla a nadále je tato uprchlická krize s pomocí KACPU a NACPU velmi úspěšně zvládána i přes některé nedostatky v počátcích zavedení tohoto nového systému. Na základě rozhovorů a dotazníkového šetření bylo zjištěno, že mnohým pracovníkům práce v KACPU zasáhla velmi výrazným způsobem do pracovního i osobního života. Velká většina dotazovaných respondentů se shodla na tom, že zřízení KACPU a NACPU, bylo zásadním krokem pro zvládnutí uprchlické krize. Drtivou většinou dotázaných respondentů byla NACPU a KACPU označena jako opěrné body celého systému přijímání uprchlíků, bez kterého by uprchlická vlna nebyla zvládnuta, nebo jen s velkými obtížemi. Bylo prokázáno, že zřízení KACPU mají své opodstatnění a že jsou skutečnými opěrnými body pro zvládnutí uprchlické krize. Celý tento systém je zároveň důležitým nástrojem do budoucna. Na základě důkladné analýzy teoretických i praktických poznatků a zkušeností, bude zásadním úkolem vytvořit plány, které pomohou k efektivní přípravě na případné další velké vlny uprchlíků.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

MONOGRAFIE

- [1]. KOLEKTIV AUTORŮ. 2020 Modul - G: integrovaný záchranný systém a požární ochrana. Praha: Ministerstvo vnitra. 1. První vydání, ISBN 978-80-7616-071-2.a
- [2]. KOLEKTIV AUTORŮ. 2021, Modul – A;C;I. Krizové řízení při nevojenských krizových situacích, ochrana obyvatelstva, kritická infrastruktura, Praha: Ministerstvo vnitra, 1. Vydání, ISBN 978-80-7616-097-2
- [3]. ČENĚK, Aleš. 2016, Krizová legislativa. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2016. 1. Vydání, ISBN 978-80-7380-627-9.
- [4]. SMETANA, Miloslav. 2021 Cizinecká policie a evropské právo: přehled vybraných předpisů evropského práva upravujících cizineckou problematiku. Policejní akademie České republiky v Praze, 2021. ISBN 978-80-7251-509-7.
- [5]. BLAŽKOVÁ, Kateřina et al. 2015 Ochrana obyvatelstva a krizové řízení: skripta. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. 1. vydání. ISBN 978-80-86466-62-0.

ZÁKONNÁ ÚPRAVA A IAŘ

- [1]. Zákon o pobytu cizinců na území ČR, zákon o dočasné ochraně cizinců, vízový kodex, zákon o azylu, Ženevská úmluva, další předpisy a dokumenty, Ukrajina: redakční uzávěrka. Ostrava: Sagit, [2018]-. ÚZ. ISBN 978-80-7488-548-8.
- [2]. Provděcí rozhodnutí rady EU (EU) 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana.
- [3]. Zákon č. 221/2003 Sb., *o dočasné ochraně cizinců*.

- [4]. Zákon č. 65/2022 Sb., *o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace.*
- [5]. zákon č. 66/2022 Sb., *o opatřeních v oblasti zaměstnanosti a oblasti sociálního zabezpečení v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění zákona č. 175/2022 Sbírky*
- [6]. Zákon č. 240/2000 Sb., *o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon).*
- [7]. Zákon č. 239/2000 Sb., *o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.*
- [8]. Zákon č. 175/2022 Sb., *o dalších opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace a o změně dalších zákonů v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace.*
- [9]. Zákon č. 198/2022 Sb., *kterým se mění zákon č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění zákona č. 175/2022 Sb.*
- [10]. Vyhláška Ministerstva vnitra č. 380/2002 Sb., *k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva.*
- [11]. Typový plán – Migrační vlna velkého rozsahu (neveřejný dokument)
- [12]. Zápis z jednání Ústředního krizového štábu (neveřejný dokument)

WEBOVÉ STRÁNKY A INTERNETOVÉ ZDROJE

- [1]. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD [online]. [cit. 2023-01-27]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-v-cesku-pracujicich-cizincu-loni-vzrostl>
- MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY [online]. [cit. 2023-01-27]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ministerstvo-vnitra-vypracuje-strategicky-plan-zvladani-migrace-soucasnou-situaci-bude-resit-v-horizontu-pristich-mesicu.aspx>

- [2]. *ČESKÁ TISKOVÁ KANCELÁŘ* [online]. [cit. 2023-02-20]. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/ukrajinska-ministryne-doporucila-uprchlikum-radeji-prezimovat-v-cizine/2276483>
- EVROPSKÁ RADA, RADA EVROPSKÉ UNIE* [online]. [cit. 2023-01-27]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/eu-response-ukraine-invasion/#invasion>
- [3]. *EVROPSKÁ RADA, RADA EVROPSKÉ UNIE* [online]. [cit. 2023-01-27]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/eu-response-ukraine-invasion/#invasion>
- [4]. *MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ* [online]. [cit. 2023-01-27]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/jnp/cz/udalosti_a_media/tiskove_zpravy/vlada_schvalila_financni_pomoc_ukrajine.html
- [5]. *EUR - LEX* [online]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32001L0055&from=CS>
- [6]. *EUR - LEX* [online]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022D0382&from=CS>
- [7]. *POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=221&r=2003>
- HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/zazemi-iv-neinvesticni-dotace-na-vydaje-spojene-se-zajistenim-zazemi-pro-vyrizovani-zadosti-o-udeleni-docasne-ochrany-a-pro-pridelovani-a-koordinaci-poskytovani-ubytovani.aspx>
- MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/krizove-staby-98.aspx>
- [8]. Zázpis ze zasedání Ústředního krizového štábu 26.2.2022 (neveřejný dokument)

- [9]. <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/po-temer-ctyrech-mesicich-v-cesku-s-cervnem-skonci-nouzovy-stav/2225780>
POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY [online]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=43&r=2022>
- [10]. *MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/od-patku-bude-v-cesku-platit-nouzovy-stav-pomuze-ukrajincum-a-lidem-kteri-se-o-ne-staraji-beznych-obcanu-se-nedotkne.aspx>
- [11]. *VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/ubytovaci-kapacity--v-krajich-0207.pdf>
- [12]. *MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/nouzovy-stav-ve-ctvrtek-konci-pomoc-valecnym-obetem-vsak-bude-pokracovat.aspx>
- [13]. *ÚŘAD VYSOKÉHO KOMISAŘE ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ PRO UPRCHLÍKY* [online]. [cit. 2023-03-04]. Dostupné z: <https://www.unhcr.org/cz/365-cznews2016uprchlici-a-migranti-html.html>
- [14]. *MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/od-patku-bude-v-cesku-platit-nouzovy-stav-pomuze-ukrajincum-a-lidem-kteri-se-o-ne-staraji-beznych-obcanu-se-nedotkne.aspx>
- [15]. *VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/ubytovaci-kapacity--v-krajich-0207.pdf>
- [16]. *MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/nouzovy-stav-ve-ctvrtek-konci-pomoc-valecnym-obetem-vsak-bude-pokracovat.aspx>
- [17]. *ÚŘAD VYSOKÉHO KOMISAŘE ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ PRO UPRCHLÍKY* [online]. [cit. 2023-03-04]. Dostupné z: <https://www.unhcr.org/cz/365-cznews2016uprchlici-a-migranti-html.html>
- [18]. *IDNES.CZ: ZPRÁVY* [online]. [cit. 2023-01-29]. Dostupné z: <https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/vit-rakusan-ministerstvo-vnitra->

krizovy-stab-ukrajina-rusko-valka-konflikt-
pomoc.A220228_093723_domaci_lre

- [19]. *MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. [cit. 2023-02-20]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/01-20220614-prezentace-c-02-reseni-uprchlicke-vlny-z-pohledu-organu-krizoveho-rizeni-pdf.aspx>
- [20]. *MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. [cit. 2023-02-15]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ministerstvo-vnitra-krajum-proplati-naklady-na-provoz-krajських-asistencnich-center-pomoci-ukrajine.aspx>
- [21]. *MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. [cit. 2023-02-11]. Dostupné z: <https://www.mzcr.cz/tiskove-centrum-mz/vlada-schvalila-navrh-ministra-zdravotnictvi-na-ukonceni-stavu-pandemicke-pohotovosti/>

SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ A TABULEK

OBRÁZKY

Obrázek č. 14. – Zobrazení Ruského útoku na území Ukrajiny ze dne 24. 2. 2022.	str. 8
Obrázek č. 15 – Ukrajínští uprchlíci v blízkosti Ukrajinsko – Slovenského přechodu Užhorod - Vyšné Nemecké, čekají na autobusy pro převoz na slovenskou stranu hranice.....	str. 10
Obrázek č. 16 - Schéma fungování a provázanosti NACPU a KACPU.....	str. 21
Obrázek č. 17 - Zobrazení koordinační spolupráce orgánů včetně NACPU a KACPU podílejících se na řešení uprchlické krize v České republice.....	str. 23
Obrázek č. 18 - Průchod příchozího uprchlíka KACPU.....	str. 25
Obrázek č. 19 – Budova U 14 v krajské nemocnici Tomáše Bati ve Zlíně, kde bylo zbudováno KACPU Zlínského kraj.....	str. 28
Obrázek č. 20- Vstup do KACPU Zlín.....	str. 29
Obrázek č. 21 –Umístění stanů a mobilních toalet v KACPU Zlínského kraje.....	str. 30
Obrázek č. 22 - Situační plánec KACPU zlínského kraje.....	str. 31
Obrázek č. 23 – Koordinační toky V KACPU Zlínského kraje.....	str. 34
Obrázek č. 24 – Pracoviště HZS ZLK v KACPU Zlín.....	str. 41
Obrázek č. 25 – Pracoviště služby cizinecké policie v KACPU ZLK v KNTB.....	str. 44
Obrázek č. 26 – Nové KACPU, prostor pro vyplnění dokumentů, před samotným vyřízením administrativních úkonů.....	str. 49

GRAFY

Graf č. 11- Úprava režimů KACPU v závislosti na množství příchodu uprchlíků přicházejících do Zlínského kraje.....	str. 39
--	---------

Graf č. 12 – Komparace počtu obsluhy KACPU ZLK v uvedených obdobích s počty nově registrovaných uprchlíků.....	str. 49
Graf č. 13 – Statistiky nově registrovaných osob a ostatních odbavených osob v KACPU ZLK.....	str. 52
Graf č. 14 – Zobrazení dynamiky nárůstu nových registrací u vybraných krajů v jednotlivých časových obdobích.....	str. 53
Graf č. 15 – Statistický přehled nově ubytovaných uprchlíků cestou KACPU ZLK v jednotlivých obdobích.....	str. 55
Graf č. 16 – Komparace dynamiky vývoje ubytování vybraných KACPU krajů.....	str. 56
Graf č. 17- Dotazníkové šetření. Grafické zobrazení k otázce: Je správně a účelně vytvořeno zázemí KACPU pro lidi, kteří v něm pracují?.....	str. 59
Graf č. 18 – Dotazníkové šetření. Grafické vyobrazení k otázce Zvládla by Česká republika bez zřízení NACPU a KACPU současnou uprchlickou krizi?.....	str. 61
Graf č. 19- Dotazníkové šetření. Grafické vyobrazení odpovědí k otázce zda bylo vytvoření KACPU z pohledu pracovníků zásadní pro zvládnutí uprchlické krize.....	str. 61
Graf č. 20 – Dotazníkové šetření. Grafické vyobrazení odpovědí k otázce, zda vnímají pracovníci KACPU jeho zřízení jako opěrný bod pomoci uprchlíkům.....	str. 62

TABULKY

Tabulka č. 4- Komparace udělení povolení pobytu na území ČR ukrajinským občanům.....	str. 19
Tabulka č. 5 – Porovnání počtů personálu vybraných KACPU ČR.....	str. 53
Tabulka č. 6 – Celkový statistický přehled uprchlíků, kteří v jednotlivých KACPU požádali o vízum dočasné ochrany v rámci celé ČR a byli jednotlivými KACPU ubytováni.....	str. 57

SEZNAM ZKRATEK

ČR – Česká republika

EU – Evropská unie

ÚKŠ – Ústřední krizový štáb

KŠK – Krizový štáb kraje

NS – Nouzový stav

ORP – Obec s rozšířenou působností

KS – Krizová situace

MV – Ministerstvo vnitra

SUZ – Správa uprchlických zařízení

IZS – Integrovaný záchranný systém

NACPU – Národní asistenční centrum pomoci Ukrajině

KACPU – Krajské asistenční centrum pomoci Ukrajině

GŘ HZSČR – Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky

HZS – Hasičský záchranný sbor

HZS ZLK – Hasičský záchranný sbor Zlínského kraje

OAMP – Odbor azylové a migrační politiky

PČR – Policie České republiky

AČR – Armáda České republiky

NOPIS – Národní operační a informační středisko

CPIC – Centrum pro integraci cizinců

CNP – Civilní nouzové plánování

KŠK – Krizový štáb kraje

DNP – Dočasné nouzové přístřeší

SSHR – Správa státních hmotných rezerv

ČCK – Český červený kříž

SDH – Sbor dobrovolných hasičů

KOPIS – Krajské operační a informační středisko

OO a KŘ – Ochrana obyvatelstva a krizové řízení

TPP – Tým posttraumatické péče

JPO – Jednotky požární ochrany

ÚP – Úřad práce

UTB – Univerzita Tomáše Bati

VZP – Všeobecná zdravotní pojišťovna

RBP – Revírní bratrská pojišťovna

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 – Fotodokumentace KACPU ZLK.....str. 77

Příloha č. 2 – Dotazník.....str. 84

PŘÍLOHA Č. 1³⁸

Obrázek – Pracoviště OAMP v KACPU ZLK

Obrázek – KACPU ZLK. Pracoviště PCR pro fotografování žadatelů o vízum dočasné ochrany.

³⁸ Zdroj: vlastní

**Krajské asistenční centrum pomoci Ukrajině (KACPU¹)
Zlínský kraj**

Situační zpráva č. ???

Odpovědná osoba:	Období:
Telefon:	Datum:
E-mail:	Čas:

1. Popis aktuální situace na území kraje

--

2. Informace o činnosti KACPU

-	
Adresa KACPU: Jana Antonína Bati, budova 1, Zlín 688 01	Otevírací doba: Provoz KACPU je pondělí, středa, pátek od 8:00 do 15:00 hod.
Kontaktní údaje: kacpu@zlk.izscr.cz	

3. Požadavky na NACPU

<i>Uvést požadavky na NACPU, které je nutno řešit z centrální úrovně (NACPU, UKS či USU)</i>
--

¹ Zázemí pro vyřizování žádostí o udělení dočasné ochrany a pro přidělování ubytování, zřízené v souladu s §6b, odst. 3 zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace.

Obrázek - Pravidelná situační zpráva odesílána z KACPU ZLK na NACPU.

Obrázek - Vchod do nového KACPU ZLK.

Základní přehled o osobách a ubytovacích kapacitách - informace z KACPU. Období od XX.XX.XXX									
KRAJ	Počet osob registrovaných v KACPU							Počty ubytovaných osob	
	Celkem registrováno osob za celé období	Osoby které prošly přes KACPU za uvedené období	Nově registrovaných osob za uvedené období	Ostatních odbavených osob za uvedené období	Čeká na odbavení k času hlášení	Průměrná čekací doba na odbavení (hod.) za uvedené	Vytiženost KACPU za uvedené období	Nově ubytovaných osob za celé období	Nově ubytovaných osob za uvedené období
HMP	0	0						0	
SCK	0	0						0	
JMK	0	0						0	
JČK	0	0						0	
KHK	0	0						0	
KVK	0	0						0	
LBK	0	0						0	
MSK	0	0						0	
OLK	0	0						0	
PAK	0	0						0	
PLK	0	0						0	
ULK	0	0						0	
VYS	0	0						0	
ZLK	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	0	0	0	0	0	0	0	0	0
šifra:	Sloupec C	Vyplňuje NACPU. Výsledek je součet hodnoty ze sloupce C z předchozího hlášení a hodnoty ze sloupce E z tohoto hlášení.							
	Sloupec D	Nevyplňuje ani nemažte, hodnota se počítá podle vzorce automaticky							
	Sloupec E	Počet osob, které na KACPU požádaly o vízum dočasné ochrany							
	Sloupec F	Počet osob, které na KACPU řešily jinou agendu, než udělení víza (prodloužení víza, opravu adresy v CIS apod.)							
	Sloupec G	Počet osob, které čekají na odbavení k času hlášení							
	Sloupec H	Průměrná čekací doba na odbavení (hod.) za uvedené období							
	Sloupec I	Průměrná vytiženost KACPU vyjádřená v % (výběr: z: 0 - žádná činnost; 25 - nízká vytiženost; 50 - běžný provoz; 75 - vysoká vytiženost; 100 - max. vytiženost, předpoklad posílení obsluhy							
	Sloupec J	Vyplňuje NACPU. Výsledek je součet hodnoty ze sloupce H z předchozího hlášení a hodnoty ze sloupce I z tohoto hlášení.							
	Sloupec K	Počet osob, kterým KACPU přidělilo ubytování v HUMPOU poprvé							

Obrázek - Část tabulky, kterou pravidelně vyplňují KACPU a je přílohou hlášení pro NACPU.

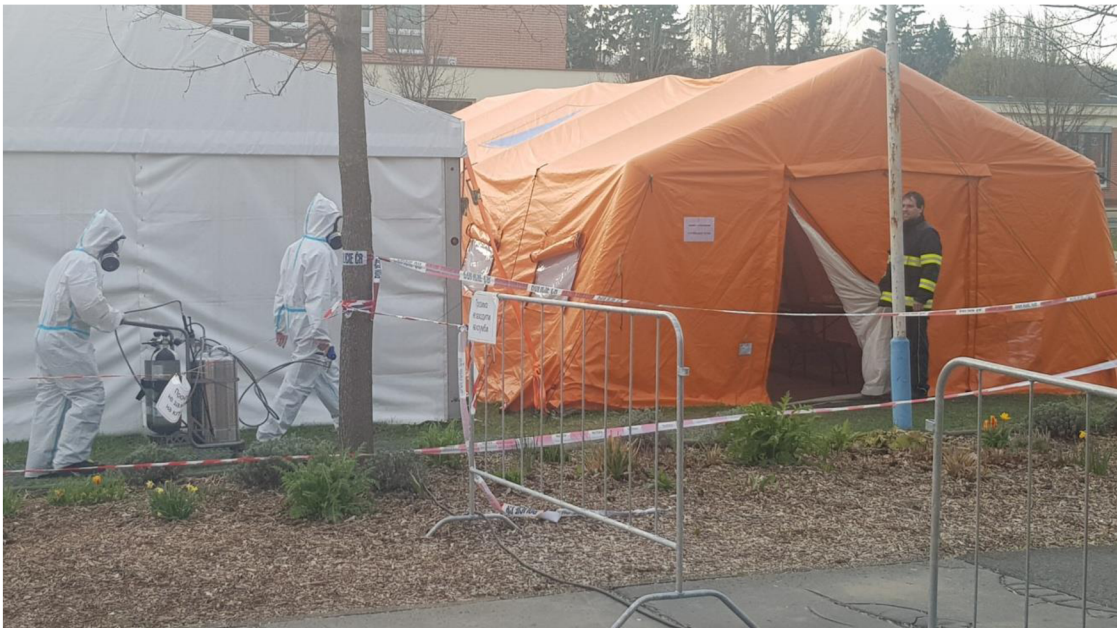
Obrázek - Dětský koutek ve starém KACPU ZLK.

Obrázek - Stan ve starém KACPU. Na obrázky darované od dětí ze Základní školy v Holešově připínaly ukrajinské děti své obrázky.

Obrázek - Nafukovací Stan v KACPU ZLK.

Obrázek - Dezinfekce Stanu v KACPU ZLK.

Obrázek - Občerstvení ve venkovních prostorách KACPU ZLK.

Obrázek - Umístění stanů v KACPU ZLK.

Obrázek - Pohled do Stanu v KACPU ZLK.

Obrázek - Likvidace starého KACPU ZLK.

PŘÍLOHA Č. 2

Dotazník

1. Pracujete, pracoval - la jste v KACPU jako zástupce, nebo na pozici:
Odboru azylové a migrační politik, Správa uprchlických zařízení (SUZ), Policie České republiky (PČR), Hasičského záchranného sboru (HZS), Centra pro integraci cizinců (CPIC), zdravotní pojišťovny, banky, Úřad práce, koordinátor – ka, překladatel – ka, Neziskové organizace, Jiná

2. Pracujete - pracovali jste na KACPU v rámci svého oboru jako:
Zaměstnanec, pracovník na dohodu o provedení práce, brigádník, dobrovolník, jiné

3. Je - byla pro Vás práce v KACPU psychicky náročná?
Ano, ne, nedokážu posoudit

4a. Zasáhla - zasahuje Vaše práce v KACPU do Vaší běžné pracovní činnosti?
Ano, ne, nedokážu posoudit

4b. V případě že jste odpověděli ANO na otázku 4a prosím o stručnou odpověď jak?
Vypisovací otázka

5a. Zasáhla činnost KACPU do Vaše osobního života?
Ano, ne, nedokážu posoudit

5b. V případě že jste odpověděli ANO na otázku 5a prosím o stručnou odpověď jak?
Vypisovací odpověď

6. Bylo vytvoření KACPU z vašeho pohledu zásadní pro zvládnutí migrační krize?
Ano, ne, nedokážu posoudit

7. Označili byste KACPU jako opěrný bod pomoci uprchlíkům?
Ano, ne, nedokážu posoudit

8. Je množství zřízených KACPU z vašeho pohledu (jedno v každém kraji) dostatečné pro zvládnutí uprchlické krize?
Ano, ne, nedokážu posoudit

9. Zvládla by Česká republika bez zřízení NACPU a KACPU současnou uprchlickou krizi?
Ano, spíše ano, spíše ne, ne

10. Dostávali jste včas dostatečné informace a pokyny pro Vaši práci v rámci KACPU?

Ano, spíše ano, spíše ne, ne, nedokážu posoudit

11. Měli jste včas a v dostatečné míře materiální zabezpečení pro Vaši práci?

Ano, spíše ano, spíše ne, ne, nedokážu posoudit

12a. Je podle Vás správně a účelně vytvořeno zázemí KACPU pro lidi, kteří v něm pracují?

Ano, spíše ano, spíše ne, ne,

12b. Pokud jste odpověděli na otázku 12a NE prosím o stručnou odpověď co Vám v KACPU v rámci zázemí chybí

Vypisovací odpověď

13a. Dala Vám osobně činnost v KACPU něco navíc v porovnání s Vaší běžnou pracovní činností?

Ano, ne, nedokážu posoudit

13b. V případě, že jste odpověděli ANO na otázku 13a. prosím o stručnou odpověď co - v jakém směru?

Vypisovací odpověď

14a. Navrhli byste v rámci KACPU nějaké změny v systému fungování KACPU?

Ano, ne, nedokážu posoudit

14b. V případě že jste odpověděli ANO na otázku 14a. prosím o stručnou odpověď co byste změnili?

Vypisovací odpověď

15a. Co jste nejvíce postrádali pro vaši efektivnější práci v rámci KACPU?

Informace, koordinace, zázemí, materiální zabezpečení, psychická podpora, nic, jiné

15b. Pokud jste odpověděli JINÉ na otázku 15a prosím o stručnou odpověď. Co jste postrádali?

Vypisovací odpověď